

Mısır lirası kaçırın dört beş hacı yakalandı

Emniyet Müdürlüğü, geçen sene hacca giden bazı kimselerin burada tedarik ettikleri Mısır liralrını gizli olarak memleket haricine kaçırduklarını ve bu paralarla hac yaptıklarını tespit etmiştir. Bunlardan dört beş tanesi yakalanmış, sorguları yapılmıştır.

HAKİKAT

GÜNLÜK AKŞAM GAZETESİ

İDARE YERİ: İSTANBUL, ANKARA CADDESİ No. 96 — TELEFON - YAZI İŞLERİ: 24154, İDARE: 21768
TELGRAF ADRESİ: «HAKİKAT» İSTANBUL - POSTA KUTUSU: 610

Almanya İzmir Fuarına iştirak ediyor

İzmir 8 (A.A.) — Alman hükümetinin sanayi propagandası mahiyetinde olarak enternasyonal İzmir Fuarına iştirake karar verdiği haber alınmıştır.

YIL: 1 — SAYI: 20

CUMA 9 AGUSTOS 1940

Fiati 3 kuruş

Inönü bugün Yozgada gidiyorlar

Uzakşarktaki Hareketler

Japonyanın, Asya hazinelerini zaptetmesi, Çinde ve Pasifik denizinde Amerika ile menfaatleri desadüm ettiğinden pek kolay olmayacaktır.

Uzak Şarkta, patlama müheyya bir yanardağın derinden derine gelen gürlütlerini şu günlerde daha sık, ve daha vazih işitmeye başladık. Japonlar ötedenberi bir ideal halinde tahakkuk ettirmeye çalıştıkları, Asya Asyahılandır prensipine daha büyük bir ehemmiyetle sınırlar zamanın verdiği fırsattan azami istifadeye gayret etmektedirler. Hitler'in Avrupada tatbik etmeye uğraştığı bu Amerika sistemi acaba Asyada da bir ideal olarak doğabilir mi? Amerikalı Monroe'nun nazariyesi uzun yıllar yalnız Şimali Amerika'da sınırlı bir yer bulabilirdi. Bütün Amerika'ya şamil Panamerikanizm, ancak şu son yıllarda hukuki bir müesseseye haline gelmeye çalışmaktadır. Dünya ikisadi münasebetlerinin bu kaçır birbirine bağlandığı ve yaklaşığı bir sırada bunun eski şekil ve hüviyeti ne dereceye kadar tatbik kabiliyeti olduğu da hakikate şüphe mevzuudur. Avrupada bile, bu işin hangi sistem içinde meydana geleceğini bu günden kestirmek kabil değilken eskikişklar ve dinler diyarı olan ihtiyar Asyada böyle siyasi ve içtimai bir bütünlük yaratmak hakikaten çok uzak bir hayal olur. Bir Amerika, bir Avrupa birliğini mümkün kılacak unsurlar mevcut bulunduğu için bu kıtalarda böyle birliklerin doğmasına mâni esah şeyler yoktur. Greko-Latin kültürü içinde bulunan her iki memlekette aynı zamanda ikisadi menfaatler de anahatlar üstünde teksif edilebilir. Lâkin bütün bu hesaplar Asya için varid değildir. Çünkü Asya bir âlem değil, âlemlerdir. Japonya ile Çin, ve Hindicini ile Felemenk müstemlekeleri pek geniş hatları itibarile bir kut'a sayılsa bile Hindistan, orta Asya ve nihayet şimali Asya gene başka başka dünyalardır. Bu dünyaların aralarında hiçbir münasebet bulunmadığı gibi yakın bir atide ikisadi ve kültürel bir münasebet tesis etmek de kabil değildir. Maalesef insanlığın beşinde işte böyle kuvvetli sınıflar vardır. Avrupa ve Amerika ise muhacirler memleketi olduğu için daha geniş bir ufuk içinde düşünöbilen bu insanlar arasında bir birlik tesadüs etmiş Asyada ve hattâ yalnız Hindistanda bile böyle bir vahdetin tesisine bütün şartlar manidir. O halde Japonyanın Çin ve Fransanın sukutundan sonra Hindicini ve Felemenk müstemlekeleri üzerindeki davası boş ve beyhude midir?

Bütün büyük mütevelliler, gerek tarihte ve gerek şimdi âme vicdanı karşısında kendi hattı hareketlerini meşru ve haklı göstermek için böyle bir yola tevessül etmişlerdir. Şüphe yok ki bu hakikati Japonyada bilenler de pek çoktur. Japonyanın maksadı hiç olmazsa Asyanın yarısını istila etmektir. Tıpkı eski fatihlerin düşündüğü gibi. Sekiz on senedir, Avrupadaki karışıklıktan zerre zerre istifade eden Japonya planının yarısını şimdiye kadar muvaffakiyetle tatbik etmiş bulunmaktadır. Fakat şimdi, Japonya her gün her adımda esah zorluklarla karşılaşmaktadır. Biraz da esnebi propagandasının tahririle milli şuurunu idrak eden Çin, senelerdenberi istiklal muharebesini muvaffakiyetle yaptığı gibi Japonyanın bu hareketi her şeyden evvel, aralarında bir anlaşma mevcut bulunmasına rağmen, Sovyetlerce aslı iyi telâki edilemez. Sovyetlerle Japonlar arasındaki itilâfın derinliği Almanlarla olan daha ziyade olduğunu tahmin ederiz. Çinde ve Pasifik denizlerinde Amerika ile de menfaatleri tesadüm ettiğinden, Japonyanın Asya hazinelerini zaptetmesi pek kolay olmayacaktır. Bununla beraber Japonyanın muvaffakiyetleri bu harbin sonuna başlı bir keyfiyettir.

N. A. KÜÇÜKA

Her gün bir çoğu yakılıp yıkılan Alman endüstri merkezlerinden ve petrol tasfiyhanelerinden biri korkunc alevler içinde

Manş denizinde muharebe

53 Alman tayyaresi düşürüldü, 16 İngiliz tayyaresi kayboldu

Londra, 8 (A.A.) — Bu gün Manş üzerinde hava harplerinin en büyüklerinden biri vuku bulmuş ve neticede 53 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Buna mukabil 16 İngiliz avcı tayyaresi kayıptır. Bunlardan bir kısmının donanma tarafından kurtarılmış olması muhtemeldir. Hücumu yapan Alman tayyarelerinin büyük bir kısmı, tek veya iki motörlü avcı tayyarelerinin refakatinde hareket eden bombardıman tayyareleri idi. Bu günkü zayıflık İngiliz sahilleri üzerinde ve civarında kaybedilen Alman tayyarelerinin sayısı 349 u bulmuştur. Almanların bugünkü hedefi gemi kafilelerini batırmaktır. Bunlar yalnız kısmen hasara uğramışlardır.

Afrikada harb

İtalyanlar İngiliz Somalisindeki hareketi durdurdular mı?

Kahire 8 (A.A.) — Resmî tebliğ nazaran İtalyanlar İngiliz Somalisindeki ileri hareketlerini durdurmuşlardır. Tebliğde şöyle denilmektedir: Batı çölünde 7 ağustos hududunda tam bir sükunet hüküm sürmüştür. Sudan'da, Atbara üzerine muvaffakiyetsiz bir hava baskını kaydedilmiştir. Somalide, derpiş edildiği veçhile, düşman kuvvetleri Hargelsa Adbeina'ya zapttan sonra durmuşlardır. Yalnız hava istisnaları ve bu mevkiiler etrafında küçük bir faaliyet kaydedilmiştir. Bura bölgesinde ve doğuya doğru vaziyet normaldir. Kenya ve Filistinde kayda değer bir hâdise olmamıştır.

İngilizler İtalyan üslerine hücum ettiler

Kahire 8 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri tebliği: Müteddid keşif uçurları yapılarak kıymetli malûmat elde edilmiştir. Trablusgarb hududunda Bardia limanında vapurlara hücum edilmiş ve büyük bir bina tahrib edilmiştir. Trablusgarb sahillerinde Tobruk mntakasında yapılan bir keşif uçuşu esasında deniz tayyarelerimizden biri düşman tarafından düşürülmüştür. Bu tayyarenin mürettebatından biri ölmüş, diğer üçü yaralı olarak esir edilmiştir. 6-7 ağustos gecesi İngiliz bombardıman tayyareleri şarkî Afrikada Eritre ve Massawa'daki İtalyan denizaltı üslerine hücum etmişlerdir. Alman rapora nazaran bir gemi ile bir denizaltısına tam isabet vaki olmuştur. Yapılan diğer bir hücumda üç gemi hasara uğratılmıştır. Tayyarelerimizden hepsi salimen üslerine dönmüşlerdir. Düşman muharebe tayyareleri dün Mal-taya yaklaşımlarsa da avcı tayyarelerimiz hücumuna meydan vermeden geri dönmüşlerdir.

Manş denizinde bir İngiliz gemisi, hücum eden Alman tayyarelerine karşı defî toprakla mukabele ederken

Kayserililerin bir muvaffakiyeti

3950 râkımli Erciyes zirvesine çıkmaya muvaffak oldular

Kayseri 8 (A.A.) — Kayseri gençlerinden kadın, erkek 40 kişilik bir grup geçen pazar günü orta Anadolu'nun en yüksek zirvesi olan 3950 râkımli Erciyes zirvesine çıkmaya muvaffak olmuşlar ve buradaki defteri imzalamışlardır. Gençlerimizin bu teşebbüslerine, Erciyesin 2500 râkımındaki istasyona kadar, aralarında Vali Şefik Soylerin de bulunduğu bir çok Kayserililer de iştirak etmişlerdir. İstasyona kadar kafileler otomobillerle gitmişler ve gençlerimiz bu noktada kafileden ayrılarak zirveye kadar altı saat süren çetin bir çıkışa başlamışlardır. Kafileye iştirak etmiş olan gençlerimizden hiç biri yolda kalmamış ve hepsi zirveye varmaya muvaffak olmuşlar ve aynı suretle istasyona dönmüşlerdir. Gençler istasyonunda keşif dilerini beklemekte olan Kayserililer ve Valimiz tarafından bu muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik ve takdir edilmişlerdir.

Berbera limanına doğru ilerlemek kolay olmayacaktır

Londra 8 (A.A.) — «Reuter» İngiliz Somalisinin istilâsını münakaşa eden Reuterin askeri muharriri diyor ki: Somalinin müdafasını temin eden kuvvetlere kumanda eden liva Generali Charter'in vazifesi düşmanın adedce fakikiyeti gözönüne getirilince kolay olmadığı anlaşılır. Diğer orta şark mntakalarında vaziyete kıt'alarına intizar edemez. Afrikada yapacağı kıt'alarına intizar edemez. Afrikada yapacağı terübelere, kumandasına konulan kıtaatın yüksek evsafına ve Somalî toprakları ikliminin mütevellilere karşı koyduğu mükûlâte güvenmek mecburiyetindedir. İtalyanlar, misafirperver olmayan ve kurak bu memlekette ilerledikçe işe üslerinden uzaklaşmaktadır. Halbuki mutlak surette bu kıtaata yiyecek maddeleri, benzin ve cepane tahsis ve sevketmek mecburiyetindedirler. Binaaleyh dağlar arasından Berbera limanına doğru daha ilerleyişleri kolay olmayacaktır.

Rumen - Bulgar müzakereleri

Bükreş 8 (A.A.) — Önmüzdeki iki gün zarfında Krainova'da Bulgarların Rumanyadan arazi istediklerine dair müzakerelerin başlamasına intizar olunmaktadır. Haricîye Nazırı Popof'un reisiği altında bulunan Bulgar murahhasları sabahleyin Bükreşe gelmiş ve öğle yemeğini Rumanya Başvekilî Gigurtu ile beraber yemişlerdir. Rumanya namına müzakerelere iştirak eden murahhaslar Rumanya Haricîye Nazırı Manolescu ile Rumanyanın Sofya ve Belgrad elçileridir.

Rumen - Macar vaziyeti gargin

Londra 9 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Rumen - Macar itilâfını halle matuf müzakerelerin esas şartları üzerinde mutabakat elde edilememiştir. Rumen halkı Transilvanyadan herhangi bir parçanın Macarlara bırakılmasına kat'iyen itiraz etmekte ve bu hal Almanya matbuatında Rumenler aleyhine şiddetli hücumlara sebebiyet vermektedir.

Reisicumhurun bugün Yozgada hareketleri mukarrerdir

Ankara, 9 (Hususi) — Cümhur Reisi İsmet İnönünün bu gün otomobile Yozgada hareketleri mukarrerdir. Millî Şef son zelzelede harab olan yerleri gezerek tetkiklerde bulunacaklardır. Millî Şefin Yozgadan sonra seyahatlerini Çoruma kadar temdid etmeleri ve Merzifonu da şereflendirmeleri muhtemeldir.

Ankara 8 (A.A.) — Reisicumhur İnönü bugün öğleden evvel Büyük Millet Meclisindeki dairesinde bir müddet meşgul olmuşlardır.

Son zelzelede harab olan vatan köşelerinden...

Tayyare Meydanlarına hücum!

Yeniden bir çok petrol depoları tahrib edildi

Londra 8 (A.A.) — «Reuter» Bahriye Nezaretinin öğleden sonra neşredilen tebliği: Donanmaya mensub hava kuvvetlerinden Skua tipinde tayyareler Bergen'in tahminen 8 kilometre cennubunda Dolvik'te petrol depolarına karşı muvaffakiyetli bir hücum yapmışlardır. Bu mahalde ceman 7200 ton istihab kabiliyetinde 3 petrol deposu bulunmaktadı. Depolardan büyüğünün infilâk ettiği görülmüştür. İkincisi yakılarak ciddi hasara uğratılmıştır. En küçükleri bulunan üçüncü depo ile depoların tulumba tesisatı ve rihlama da büyük zararlar verdirilmiştir. Çıkan büyük yangınların yayıldığı ve depoların tamamen mahvoldukları zan edilmektedir. Tayyarelerimizden hepsi salimen üslerine dönmüşlerdir.

Londra 8 (A.A.) — İngiliz Hava Nezareti bildiriyor:

Dün İngiliz bombardıman tayyareleri düşman tarafından işgal edilmekte olan Cherburg ve Hamstede tayyare meydanlarına gündüz hücumları yapmışlardır. Geceleyin de fena hava şartları karşışmalarına rağmen bombardıman tayyarelerimiz Hamburg petrol tasfiyhanelerini, Kiel deniz inşaat tezgâhlarını, ham levazım depolarını ve Almanyanın doğu şimalinde bazı tayyare meydanlarını bombardıman etmişlerdir.

Amerikada senede 18000 tayyare imaline girişti

Londra, 9 (A.A.) — Vaşingtondan bildirildiğine göre Amerika hükümeti yeni imalât harbiye fabrikaları ve bu meydana yeniden altı tayyare fabrikası yapılmak üzere 200 milyon dolar tahsis etmiştir. Amerikada tayyare imalâtı senede 10.800 miktarda olacak derece arttırılmıştır. Bu miktardan alınan tedbirlerle gelecek sene kânunusani ayma kadar senede 18.000 nispetine çıkacağı bildirilmektedir.

SON HABER

Berberanın müdafaası

Londra, 9 (A.A.) — Londranın 14 haber alan mehafifinden öğrenildiğine göre, İngiliz kuvvetlerinin İngiliz Somalisinin merkezi olan ve en mühim limanı bulunan Berberanın müdafaası için, Berberanın cennubunda bulunan 2000 metre irtifandaki dağ sisileleri boyunca mukavemet göstermeleri muhtemel bulunmaktadır. Berbera hakiki manasile modern bir liman sayılmaz. Filhakika gemiler limandan 400 metre mesafede demirleyerek mavnalarla boşaltılmakta oldukları gibi, yolcular da sandallarla çıkarılmaktadır. Bundan maada çöl rüzgârı senenin üç ayı büyük bir şiddetle esmektedir. Rüzgâr tam 15 eyülde kadar esmeye devam ediyor. Sür'atli bazan saatte 190 kilometreye varan bu yakıcı rüzgâr, bütün sahil boyunca büyük faaliyetleri imkânsız bırakmaktadır. Berbera limanındaki işler de bu rüzgârla ciddi bir surette müteessir olmaktadır. 240 kilometre uzunluğunda olan ve vesaiti nakliyenin gemisi için pek büyük müşkülât arzeden sahil boyunca giden yoldan, mezkûr İtalyan kuvvetinin geçmeye teşebbüs etmesi şüpheli görünmektedir. Bu yol gayet dar ve donanma ve kara kuvvetlerinin topçu ateşlerine maruz bulunmaktadır.

Amerikada 400 bin kişi silâh altına çağırıldı

Londra, 9 (A.A.) — Vaşingtondan bildirildiğine göre Ruzvelt, millî muhafızlarla ordu ihtiyatlarını bir sene için silâh altına çağırmıştır. Bu kanun 400.000 kişiye şamil bulunmaktadır. Kanun mer'iyete girer girmez millî muhafızlar beşinci kolona mücadele ile tazviz edilecekler ve Amerika mntâ küresinin herhangi bir noktasına vaki olabilecek istilâ hareketlerine karşı koyacaklardır.

Amerika farikalarında çalışmak mecburiyeti 24 saate çıkarıldı

Londra, 9 (A.A.) — Amerika harb imalâtını sür'atlendirmek için fabrikalarda 24 saat çalışmak mecburiyetini koymuştur.

ŞEHİR

Dün akşam bir otomobil kazası oldu

Bir çocuk, otomobil altında ezilerek feci bir şekilde öldü

Dün akşam, Tophane'de, bir çocuğun ölümü neticelenecek bir otomobil kazası oldu. Şöför Mahmud'un idaresindeki 2477 numaralı taksit otomobili Karaköyden Beşiktaş'a giderken, Dikimhaneye geldiği zaman karısına bir ekmeğe kamyonu çıkması, şöför kamyonu yol vermek için otomobili kenara alması, bu sırada otomobilin önüne bir çocuk çıkmıştır. Şöför bu sefer de direksiyonu sol tarafa kırarak kazanın önüne geçememiş, çocuğa çarpmıştır. Çocuk, bu çarpma neticesinde aldığı ağır yaraların tesiriyle bir saat sonra ölmüştür. Şöför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

İlk ve orta tedrisat kadroları

İlk tedrisat umum müdürlüğü kadroları hazırlanmaya başlanmıştır. Verilen emre göre, Eylülün ilk haftasında vilayetin ilk mekteh muallim kadrosu tespit edilerek Vekâlete gönderilmiş olacaktır. Kadrolarda, nakilledilen ve yeniden vilâyet emrine verilmiş istenen muallimlerin sayıları açılan mekteh ve talebe miktarları da bildirilecektir.

İstanbul Vilâyeti kadroları hazırlanmaya bu ayın yirmisinde başlayacaktır. İstanbul'da, ilâhi sebeblerle ve mektebin uzlaşmazlığı dolayısıyla nakillerini isteyen 300 den fazla muallim vardır. Kadrolar yapıldıkça bu muallimlerin arzularının imkân nispetinde yerine getirilmesine de çalışılacaktır.

Orta tedrisat umum müdürlüğü de kadroların erken hazırlanması için faaliyete geçmiştir. İstanbul orta tedrisat kadrosunun taslağını Maarif müdürlüğü hazırlayacak, Vekâlete gönderecek, Vekâlet icab eden tadilatı yaptıktan sonra kadroyu tebliğ edecektir. Maarif müdürlüğü, kadro taslağını hazırlamaya başlamıştır.

Küçük bir tiğ yarası bir genci öldürdü

Eyüde İslâmbey mahallesinde Gümüşsuyu caddesinde 22 numaralı evde oturan Receb oğlu 32 yaşında Hurşid, dün, üç buçuk ay evvel bir kızın şaka niyetine uygulanan batırıldığı tiğ yarısından ölmüştür. Hâdiseye şöyle olmuştur:

Hurşid geçen mayısın birinci günü kahvenin önünde otururken, oradan geçen tahtı bir kızın elindeki çiğkökleri almak istemiş, bu sırada, kız, elindeki tiğ Hurşid'in uyluğuna batırılmıştır. Hurşid önce buranın ehemmiyet vermemiş, fakat, gün geçtikçe yara azmış, aradan 20 gün geçip yara epey genişledikten sonra Bekim Hediye'nin müraacatı emtişir. Bekim Hediye'nin müraacatı emtişir. Bekim Hediye'nin müraacatı emtişir. Bekim Hediye'nin müraacatı emtişir.

Cesedi muayene eden Adilîye doktoru Salih Hâsim, Morga kaldırılmasına lüzum göstermiştir.

Ana oğul, ihtiyarı soymuşlar

Küçükbaşlarda oturan bir gözü kör Şükriyye'de bir ihtiyar müddetince müraacatı Aliye ve Şevket isiminde bir ana oğul hakkında tahkikat yapılmış istemmiştir.

Sükriyye'nin iddiasına göre, Şevket, kendisini annesi Aliye ile evlendirmeye ikna etmiş ve ilk zifaf gecesinde sabahı, ana oğul, 200 lira parasıyla evindeki kabil nakli oğulu kaldırmak götürmüşlerdir. Zabit bu ana oğul hakkında tahkikata başlamıştır.

KISA HABERLER

İktisad Haberleri

★ **ALMAN ANLAŞMASI** — Alman anlaşmasının Mecliste tasdikı piyasada günlerdir clektrik ve inşaiye malzemesi, tıbbi ecza gelmesi beklenmektedir.

★ **BİRLİK UMUMİ KÂTİBLİĞİ** — İhracat ve ithalat birlikleri umumî kâtibliğine tayin edilen Salih, dün yeni vazifesine başlamıştır.

★ **LÂSTİK İHTİKÂRI** — Fiat mürakabe komisyonu dün akşam toplanmış, otomobil lâstığı fiyatları üzerinde teklifler yapılmıştır. Bu madde üzerinde hakikaten ihtikâr olduğu tespit olunmuştur.

★ **MACARİSTANLA TİCARET** — Bu hafta sonunda Macaristandan bir ticaret heyeti gelecektir. Macarlar pamuk, yün, gıda maddeleri istemektedirler. Bize mamûl sanayi maddeleri satacaklardır.

★ **İHRACAT** — Dün muhtelif memeketlere 75 bin liralık ihracat yapılmıştır. Rumanya'ya zeytin, Almanya'ya mazi, İtalyaya 2500 kilo ayfon, İsviçreye sigalayağı gönderilmiştir.

Belediye ve Vilâyet haberleri

★ **RUMANYALI GARSONLAR** — Şehirimiz Rumanyalı garsonlar akın ettiği hakkındaki haberleri Belediye tekliz etmektedir.

★ **KÖMÜR DEPOLARI** — Şehre kömür tevzi için açılan 15 depo ihtiyaca kâfi gelmemiştir. Belediye yeni depolar açacaktır.

★ **ÜSKÜDAR TRAMVAYLARI** — Umumî hissedarlar heyeti dün toplanmıştır. Ekseriyet temin edilememiştir. Toplantı 9 Eylülde tehir edilmiştir.

★ **ODUN KÖMÜR** — İstanbul odun ve kömür stokları Belediye tarafından tekliz edilmektedir. Fiatların yükselmesine meydan verilmeyecektir.

★ **EKSİLTMEYE KONAN YOLLAR** — Rami - Topkapı - Gümüşsuyu yolu 15133 liraya, Acıbadem - Çamlıca yolu 23000, Taksim - Metevoye imtidadı yolu 16222 liraya eksiltilmeye konulmuştur.

★ **BELEDİYE DOKTORLARI** — Bazı Belediye doktorlarının çağrılan hastalara gitmedikleri anlaşılmıştır. Fatih doktoru Semî hakkında takibata geçilmiştir.

★ **KAPATILACAK KAZINOLAR** — Bekim bahçesi ve Suadiye kazinosunun mevduatı tarifesinde fazla ücret aldıkları tespit edilmiştir. Bu kazinolar üçer gün kapatılacaktır.

★ **BELEDİYENİN 940 TAHSİSATI** — Belediye 940 mall senesinde iktisadî mücadeleye 200 bin lira tahsis etmiştir.

Maarif haberleri

★ **KAMP TALEBELERİ** — Üniversite kamplarına devam eden talebelerin saçları kesilecektir.

★ **ORTA TEDRİSAT ÖĞRETMENLERİ** — Orta tedrisat öğretmenlerinin bazıları bu yıl zam görmeye hak kazanmıştır. Bunların zam listeleri hazırlanmıştır.

★ **MESKEN BEDELLERİ** — İlk okul öğretmenlerinin mesken bedellerinin ay sonunda verilmesi muhtemeldir.

Deniz ve Liman haberleri

★ **MÜNÂKALÂT VEKİLİ** — Ali Çetin-kayvanın pazaritesi günü şehrimize gelmesi beklenmektedir.

★ **OTURAN VAPUR** — Çanakalede karaya oturan Yunan vapurunun kurtarılmasına çalışılmaktadır.

★ **ARABA VAPURLARI** — Denizyollarından çarlık iki gemisini araba vapuru çekilene sokmağa karar vermiştir.

Müteferrik haberler

★ **NAKİD İŞLERİ MÜDÜRÜ** — Maliye Vekâleti Nakid İşleri Umum Müdürü Celâl Said şehrimize gelmiştir.

Otomobil kazası daha

Dün, Beyoğulunda Perapalas oteli arkasında, Toztoparanda bir otomobil kazası olmuştur. Arşak Yazıcının idaresindeki 951 numaralı hususi otomobil Toztoparanda süratle giderken önüne bir çocuk çıkmış, Arşak, çocuğa çarpmamak için direksiyonu çevirmiş, otomobil, Bedreddin yokusunun asafığıya doğru kaymağa başlamış, 50 metre kadar kaymış, Alibaba sokagında Kârinin 13 numaralı evine çarparak durmuştur. Evin bodrum duvarı ve otomobil hasara uğramıştır. Arşak, otomobil kayarken kendini kurtarmak için atlans, başından yaralanmıştır.

Tiftik ihracatı işindeki ihtilâf hallediliyor

Tiftik İhracatçıları Birliğinin bugünkü toplantısı münakaşalı olacak

Rumanya'ya satılacak ikinci parti tiftik ve yapıya tevziatındaki ihtisazlık sebebiyle gelen ihtilâf halletmek için şehrimize gelen Diş Ticaret umum müdürü Servet Berkin faaliyete devam etmektedir. Bugün Ticaret odasında yapılacak toplantıya şehrimizdeki bütün tiftik ve yapı tüccarları davet olunmuştur. Servet Berkinin ziyasetinde cereyan edecek toplantıda tevziat listesine itiraz eden tüccarlar fikirlerini açıkça söyleyecekler, birlik idare heyeti de bu itirazlara cevap verecektir. İstanbul matbuat müesseselerinin de davetli bulunduğu bu toplantının gürültülü ve münakaşalı geçeceği tahmin edilmektedir.

Suadiye kazinosundaki çirkin hâdiseler

Münir Nureddinin okuduğu akşam halktan fazla para alındığı suçile kazino üç gün tatil cezasına uğratıldı

Suadiye kazinosunda bundan bir kaç gece evvel çirkin bir hâdiseler, kazino sahibileri Belediye müfettişleri ve kaymakam arasında bir hayli garib sahneler cereyan etmiştir.

Vaka şudur: Kazino sahibileri oldukça yüksek bir ücretle Münir Nureddini angaje ettikleri bir akşam, Belediye ve kaymakamla malumat vermeden eli kuruluşl dühuliyeye ücret almak üzere kapıda bir gece açmışlardır. Bu yetmiyormuş gibi, o gece müşteriler, çağılı yerler hakkındaki en yüksek tarifeyi de tatbika başlamışlardır.

Bu vaziyetten bilâhare haberdar olan Belediye müfettişlerinden biri kazinoya gelerek kusa bir teklif yapmış, gerek yüksek tarife ücretinin, gerek dühuliyenin usulsüz ve nizama aykırı olarak halktan tahsil edildiği neticesine varmıştır.

Bunun üzerine vakadan Kadıköy kaymakamı haberdar edilmiş ve hâdisenin asıl garibi taraflardan bundan sonra başlamıştır. O saate kadar tam 450 bilet kesilmiş olduğundan paraların tekrar müşterilere iade edilmesi için bir karar aranmağa başlamıştır. Kaymakam, Belediye müfettişi ve mahalli zabıta teşkilâtı mensubları kafa kafaya vererek bir müddet düşündükten sonra nihayet şu hal çaresini bulmuşlardır:

Konserin en tatlı bir zamanında Belediye müfettişi sahneye çıkmış, halkla hitaben kısa bir hitabede bulunduğundan sonra alınan dühuliyeye parasının fazla olduğunu söylemiş ve hesap görülmek üzere garsonlara 50 ser kurus noksan verilmesi lüzum geldiğini işaret etmiştir. Belediye müfettişinin bu hareketi müşterilerden bazılarına hoşuna gitmiş ve alkışlanmış, halkın bir kısmı da konser dinlemeye geldikleri kazinoda müdahaleye sinirlenmişlerdir.

Böyle şaka olurmu?

Beşiktaş Limited Şirketi deposu işçilerinin Yusuf kız 27 yaşında Hediye, dün saat on üçte deponun önündeki iskele üstünde öğle yemeği yerken arkadaşlarından İhsan yanına gelmiş, şakalaşmak üzere Hediye'yi itmiş, kadıncığız denize düşmüştür. Etrafın yetisenler Hediye'yi boğulmak üzereyken kurtarmışlar, İhsan yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Nikâh töreni

İktisad Vekili Bay Hüsnü Çakırın kızı Bayan Kâmiranla tanınmış tüccardan Hamdi Kefelinin oğlu yüksek mübendis Yahya Kefelinin nikâhları dünkü perşembe günü Bay Hüsnü Çakırın Bostancıkta evinde samimi bir aile muhiti içinde akdedilmiştir. Her iki tarafa saadetler dileriz.

ANADOLU HABERLERİ

Kütahyada :

Uşak 8 (A.A.) — Birkaç gündenberi Kütahya vilâyeti kazalarında tekliflerde bulunmakta olan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen dün de Gediz ve Simav kazalarında çiftçilerle temasta bulunmuş ve mahsul vaziyetini gözden geçirdikten sonra akşam Uşaka gelmiştir.

Ziraat Vekili bugün öğleden evvel kaymakamlığı, komutanlığı, belediye, partiyi ziyaret etmiş ve şeker fabrikasını gezmiştir.

Gerek Ticaret ve Ziraat odalarını ziyaretleri ve gerek kasabamızda ve civar köylerde halk ile temaslari esasında kazamızın zirai vaziyeti etrafındaki dilekeler yakından alâkadar olan Muhlis Erkmen akşam üzeri buradan ayrılmıştır.

İzmirde :

TURİSTİK YOLLAR MESELESİ — İzmir, 8 (A.A.) — Gazeteler, turistik yolların inşaatında deruheden Reji Genel Şirketinin Vilâyetin inşaatı derhal başlaması hakkındaki tebliğine cevap verince 280 bin liradan derhal verilmesini istediğini veyahud harb hali dolayısıyla mukavelenin feshi zarurî olacağı noktasında ısrar ettiğini yazıyorlar. Şirket bu parannı tesviyesi takdirinde inşaatı başlamağa hazır olduğunu bildirmiştir.

KADİFEKALE YOLU VE KAZINOSU — İzmir, 8 (A.A.) — Belediye'nin Kadifekaleye kadar yaptırmakta olduğu asfalt yolu ile Kadifekale kazinosunun inşaatı çok ilerlemiştir. Yakında açılma törenleri yapılabileceği tahmin edilmektedir.

Hikâye

(Jozef Rûno) dan

Bir gece düellosu

Çeviren: Ömer NEJAD

Bir akşamı. Barın kapısından içeri elinde eski bir valiz tutan kovboy yafeteli bir adam girmişti. Onun Meksika hududunda bulunmakta olan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen dün de Gediz ve Simav kazalarında çiftçilerle temasta bulunmuş ve mahsul vaziyetini gözden geçirdikten sonra akşam Uşaka gelmiştir.

İçeriye giren kendisine hakaret eden adama ve gülüşen arkadaşlarına ağır ağır baktuktan sonra valizini masanın üzerine koydu ve garsona sodalı bir viski ısmarladı. Barın havasında bir kösele, ter, Rom ve ahır kokusu vardı. Tavandaki asenler lambaların gölgesinde sigara dumanları doluyordu ve dışarıda rüzgârın boğuk sesi gür ve boş çayırliklar üstüne yayılıyordu. Giren adama ilk defa hakaret eden sarışın, ona bakarak tekrar söylemeye başladı: — Oh! Şampanz ne insan gibi viski içiyor. Bu hayvanlara bunu öğretebilecek doğrusu hayrete değer bir şey!

Bu sözlerle bardaklarının hemen hepsi güldü. Fakat o bardaklarının arasında masaya dayanmış düşüncü gibiydi.

Aynı ses yeniden hakarete başladı: — Görüyorsunuz ya insan dünden anlanıyor. Yeniden herkes gülmeye ve hep birden: Maymun, hayvan, korkak! diye parmaklarına işaret ederek yeni geleni göstermeye başladılar.

Amerikanın bu kısmında halk kavgaçdır. Boti adamlarına benzemezler, dokunduruca hafif bir söz derhal tabancalarını çekmiş için bir vesile olur. İçeriye giren ve sebatsız hakarete uğrayan adam cebinden bir mektub çıkardı. Ve: — Centilmenler, isimim: Jan Mulniyedir. Fransızım, Almanya ile Fransa arasında harbin ilan edilmesinden bir kaç ay sonra konsoloshanedan bir mektubu aldım. Vatandaşın müdafaa için çağırılıyordum. Görüyorsunuz ya, benim vaziyetimde basit hakaretlerinize mukabele etmek için mücadele edecek zamana malik değildim. Çünkü benim kanımı akıtacağım yer burası değildir.

Biraz evvel söylenen iri yarı sarışın adam yerinden kalktı. Arkadaşlarına dönerdi: — Bunun ne olduğu zaten malûmdur. Bana gelince ne Hamburgda doğdu. İsmim Böhler'dir. Şeyden yolları kapalı olmasaydı gideceğim yer malûmdur.

Fazla söyleyemedi. O anda Jan Mulniye masanın üzerinden kapığı bir şeyi Almanın kafasına yerleştirmiş, yüzünü kam içinde burakmış ve birbirlerine girmişlerdi. Onları ayırdılar. Jan Mulniye etrafındakilere dönerdi: — Bu Hamburglunun hakkından gelmek lâzım! Burada veya budetta düşmanım vücudüne bir kurşun yerleştirmek benim için bir vazifedir. Yalnız şu var ki, tren bu gece hareket ediyor. Gitmem lâzım!

Barda iki grup teşekkül etmişti. Bir kısmı Almanı, bir kısmı Fransız tutuyorlardı. Bir kaç dakikalık bir münakaşadan sonra mahalli âdet mucibince muhassim-

rin geceyarısı sigara ışığında tabanca düello yapmaları kararlaştırıldı. İhtisazlı birer tabanca verildi. Her birden dışarı çıktılar.

Barın sahibi hakemlik yapacaktı. Jan Mulniye'nin yanına geldi. — Beni dinleyiniz. Siz birbirinizden önce beş adım aralıkla vaziyet alacaksınız. Her biriniz ellerinizde yanan bir sigara tutacaksınız ve gece zifiri karanlı olduğu için bu işleri sayesinde birbirinizin vaziyetini tespit edip ben emir verince evvelâ hanginize tersle ateş edecek! Fakat size şunu da söylemeliyim ki siz bu işten sağ çıkamayacaksınız. Bu Alman mükemmel bir nişancıdır.

Bar sahibi Fransızın yanından ayrıldı. İhtisazlı karşılıklı vaziyet aldılar ve birer sigara yaktılar. Bar sahibi tekrar Fransızın yanına geldi ve söylemeye başladı: — Şeyden mücadeleden sağ çıkmak isteyorsanız bana bir ucu ödeteyim. Sigaranız ağzında tutma! Sol elinin parmaklarını cunda tut! Seni vurmak için sigaraya atacağın muhassim böylelikle kurşununu senden bir metre öteye yollamış olur.

Jan Mulniye bu nasihat düşünceli bir tavirle dinledi. Tabancasının kabzasını vucudunun içinde sakamak teşekkül etti. Bar sahibi çekildi. Hazır bulunanlar çayları üzerine yattılar. Zifiri karanlı gecemin içinde on beş adım aralıkla iki küçük gürültüyordu. Bar sahibi hakem sıfatıyla gürdü: — Centilmenler, hazır mısınız? İki muhassim birden: — Hazır! diye cevap verdiler. Bunun üzerine bar sahibi: — Ateş! diye haykırdı.

Bir sükût oldu. Almanın sigarasının ucu sağa, sola zikzaklar yaptı. Arka yuları inip çıktı. Muhakkak Böhler yanına Fransız belli emek istemiyordu. Halâki Jan Mulniye'nin sigarasının ateşi olduğu yerde duruyordu. Arka arkaya iki silâh sesi iştili. İlk ateşi Alman, ikinci ateşi Fransız yaptı. Sonra bir vücudün kuru kemiklerine üstüne düştüğü ve acı acı haykırışları başlandı. Vurulan kimdi? Hangisi bulunandı, koştular, ceb elektrikleri yaktılar, ve Hamburglunun yerde inlediği görüldü. Mulniye'nin kurşunu Böhler'in sağ omu parçalamıştı. Yaralıya da bara gittiler. Mulniye bar sahibine dönerdi dedi ki: — Nasahatiniz tutmadım. Fakat ne de sizin bunun bana faydası dokundu. Çünkü sizin bildiğiniz bu usullü çözüme iyi bir şansı olan ve bu muhite yayılan Böhler de biliyordu. Şeyden sizin söylediğiniz usulü kullanmış olsaydım. Mahvolmuştum. Barın beni sigarayı dudaklarım arasına yerleştirirdi. Alman ise sigarayı sol elimde tuttuğumu tahmin ederek bir metre sağa taşınmış ve öyle ateş etmişti. Kurşunum bir metre sağımdan geçtiğini hissettim.

Bar sahibi hayrete sordu: — Fakat bu karanlı içinde siz onu nasıl vurabildiniz? — İyice emin olabileceğin için, ben Böhler olarak onun tabancasından çıkan parıltı üzerine ateş ettim. Anladınız ya Şimdi de benim hesabımı görün de, acele tren kalkmadan gara ineyim.

— Bir sükût oldu. Almanın sigarasının ucu sağa, sola zikzaklar yaptı. Arka yuları inip çıktı. Muhakkak Böhler yanına Fransız belli emek istemiyordu. Halâki Jan Mulniye'nin sigarasının ateşi olduğu yerde duruyordu. Arka arkaya iki silâh sesi iştili. İlk ateşi Alman, ikinci ateşi Fransız yaptı. Sonra bir vücudün kuru kemiklerine üstüne düştüğü ve acı acı haykırışları başlandı. Vurulan kimdi? Hangisi bulunandı, koştular, ceb elektrikleri yaktılar, ve Hamburglunun yerde inlediği görüldü. Mulniye'nin kurşunu Böhler'in sağ omu parçalamıştı. Yaralıya da bara gittiler. Mulniye bar sahibine dönerdi dedi ki: — Nasahatiniz tutmadım. Fakat ne de sizin bunun bana faydası dokundu. Çünkü sizin bildiğiniz bu usullü çözüme iyi bir şansı olan ve bu muhite yayılan Böhler de biliyordu. Şeyden sizin söylediğiniz usulü kullanmış olsaydım. Mahvolmuştum. Barın beni sigarayı dudaklarım arasına yerleştirirdi. Alman ise sigarayı sol elimde tuttuğumu tahmin ederek bir metre sağa taşınmış ve öyle ateş etmişti. Kurşunum bir metre sağımdan geçtiğini hissettim.

Bar sahibi hayrete sordu: — Fakat bu karanlı içinde siz onu nasıl vurabildiniz? — İyice emin olabileceğin için, ben Böhler olarak onun tabancasından çıkan parıltı üzerine ateş ettim. Anladınız ya Şimdi de benim hesabımı görün de, acele tren kalkmadan gara ineyim.

PIYASA

Türk - Alman ticaret anlaşması

Türkiye - Almanya ticaret anlaşmasından sonra, şehrimize gelen Alman tacirlerinin miktarı artmaktadır. Bunların arasında maruf sanayi firmalarının temsil edenleri vardır. Alman firmalarının mensub tacirler makine, yedek âlet, ve her türlü sanai maddeleri satmak arzularındadır.

Almanlardan başka, Macar firmaları da sanai maddeler teklif etmektedir. Ziraat âletleri, telsiz, telefon, elektrik malzemesi gibi...

Bu vaziyet karşısında, ham maddelerimizi satarken, karşımızda bir Almanya, diğeri de Macaristan gibi iki sanayi memleketi bulunmaktadır. Burada hatıra şu düşünceler gelmektedir: Acaba ham maddelerimizi, sanayi maddelerle mübadele ederken, sanai memlekelerin iktisaden nüfuzu altına mi gireceğiz?

Bize, bugünkü ekonomik şartlar, bilhassa harbin vücutte getirdiği tahavvüller üzerine, böyle bir nüfuz imkân yoktur. Çünkü ham maddelerle sanai memlekelerin, sanayi memlekelerine tâbi olması keyfiyetini normal zamanların icab ettirdiği münasebetlerin tesirinden doğma bir neticedir. Bugünkü şartlara göre, pamuk, buğday gibi maddeler de, demir ve bakırdan daha az kymetli değildir. Ticaret yollarının kapanması ve muhtelif abuhakuların devam ettiği bir devirde, sanai bir maddeye, pamuk arasında bir fark yoktur. Hatta pamuk bir çok sanai maddelere bile tercih edilen kymetli bir maldır. Bu itibarla elimizde çok kymetli maddeler olduğu için, büyük sanayi memlekelerinin bize nüfuz edecek fiat diktetmesinde pek de imkân yoktur.

Bu müteledan sonra, bu scene ham maddelerimizi satarken, karşımızda bir Almanya, diğeri de Macaristan gibi iki sanayi memleketi bulunmaktadır. Burada hatıra şu düşünceler gelmektedir: Acaba ham maddelerimizi, sanayi maddelerle mübadele ederken, sanai memlekelerin iktisaden nüfuzu altına mi gireceğiz?

Neler satıyoruz?

Bu günlerde Rumanyaya tiftik ve yapıya göre, zeytin, zeytinyağı satılıyor. Evvelki gün, ve dün, yalnız İstanbul limanından ihrac edilen maddelerin kymetleri 100 bin liraya tevaziye etmektedir.

Rumanyadan başka, Macaristan, deniz tiftik, tütün, ayfon, kire gibi mallar satılmaktadır. Rumanya ve Macaristandan gelen pek az miktarda Çeko-Slovakya, Yugoslavyaya, İsviçreye ihracat yapılmaktadır. Yugoslavyaya ile yapılmış yeni ticaret anlaşması da tatbik edildiği zaman, ihracatımız daha ziyade artacaktır. Yugoslavyaya 3 milyon liralık pamuk satacağız.

Neler alıyoruz?

Bu günlerde yalnız Rumanya, ve Macaristandan ithalat etmiş gelmektedir. Bunun yanı sıra petrol ve benzin başta gelmektedir. Bundan başka Macaristandan gelen banyo takımları, elektrik malzemesi, Yunanistandan da kimyevi maddeleri yayılabılır. Maamafih bütün bu ithalat hakaretleri piyasayı tatmin edecek miktarda değildir. — H. A.

HALKEVLERİ

Yarın akşamki balo — Beşiktaş Halkevleri senelik sosyal yaldız balosu 10 ağustos 1940 cumartesi günü akşamı saat 21.00'de sabahta kaldırımda devam etmek üzere Beşiktaş bahçesinde verilecektir.

Samanyolu

Edebi Roman TEFRİKA : 8

KERİME NADİR

Bu akşam yüzü durgundu. Neşe kaynağı olan güzel gözlerinde belirsiz bir neâl doluyordu.

Bu hall ona, benim kara haberim mi vermişti acaba?

Bu düşüncemi uzatmağa meydan kalmadı. Birdenbire dedi ki: — Nejad!.. Sana söylemeyi unuttum... Bu gün bir arkadaşın geldi.

Hemen dikkat kesilmişim: — Kim?.. diye sordum.

— Kendisini 'mimar Namık' diye takdim etti!..

— Ne söyledi?..

— Seni muhabbâk görmesi lâzım geldiğini... Evde bulamayınca can sıkıldı. Yarın saat kadar bahçede oturup bekledi. Sonra başka bir gün tekrar geleceğini söyleyerek çıkıp gitti...

Namığın, hakkında gösterdiği bu yakın

alâka beni çok mütehasis etmişti. Vâdini bir gün bile ihmal etmeden yerine getirmiş, unutulmuş bir iyilikti. Zülâle bu hususta bir şey çıtlatıp çıtlatmadığını merak ediyordum. Onu biraz kurcalamak için: — Bahçede yalnız mı oturdu? diye sordum.

— Hayır!.. Ben beraberdim... — Ziyaretinin sebebinden bir nebe olsun bahsetmedi mi?.. — Etmeydi... Tabii ben de bir şey sormadım... — Bizaz ferâhlamıştım. Bir müddet sustuk. Sonra o, önüne bakarak devam etti: — Çok nazik bir genç!.. Doğrusu senin böyle arkadaşların olmasına şaşırıyorum... Yüzüne acı bir bakış fırlattım. Omuzlarını kaldırmak asabi bir hâlde güldü. Güldü. Sonra biraz daha yanına soku-

larak: — Darıma, dedi. Ne bileyim?.. Ben seni daima böyle basit ve haylaz görürüm... Arkadaşlarını da böyle düşünürüm... — Hakkında zalim olan yalnız sen değilsin! diye mırıldandım.

— Hatâli telâkilerin pek boldur Nejad!.. — Telâkilerinde asla yanlışım Zülâli. Gönülüne dolan büyük öfkede, belki biraz da kuskuncuk karışık. Namıkla onu, karşı karşıya oturma, tatlı bir sohbet dalmış olarak gözümün önüne getiriyordum.

Arkadaşımın güzel ve sevimli hali herhalde Zülâlede iyi bir tesir bırakmıştı. Gönülümde düğümlenen şüphenin çözülmesi için onun biraz daha konuşmasını, ve içimi ferahlatacak bir kaç söz söylemesini bekledim. Konuşmakta gecikmedi. Lâkin her kelimesi sivri bir diken gibi kalbime batan bu sözler, şüphemin ağır bir isturab halinde gönülümü yerleştirmeden başka bir şey yaramadı.

Beni bir çocuk, bir çocuktan da küçük, ehemmiyetsiz bir varlık görenek, her zamanki fütursuz halile soruyordum. — Fransız mektebinde aynı sınıfta mı okudunuz?..

Bu suale, yüzüm gülmüden ve onun yüzüne bakmadan cevap verdim: — Bir senede kadar... Sonra o mektebden çıktık ve bir daha kendisinden haber alamadım... — Arkadaşlığınız ne nisbette idi?..

— Çok sevişir ve anlaşır... Zülâli biraz manâk gülmüşüde. Dudaklarında bir kelime kıldırıyor, fakat söyleyemiyordu.

Tam bu sırada, teyzemin emektar açması Esüd kalfının sesi duyuldu. Pencereden uzanmış avazı çıktığı kadar: — Kuşuk Hanım!.. Telefonu çalıyor!.. diye bağıryordu.

Zülâli telâfî bir hareket yaptı. Elindeki buketi evvelâ benim elimde tuttuğumak istedi; sonra vazgeçti. Dikenlere eteklerini takmamak için toplayarak: — Artık yetişir Nejad!.. Sen de içeri gel, dedi ve sür'atle yalnya doğru koşmağa başladı. Bir taraftan yaralı gibi halis ve mecalis orada kalıyordu. Dizerime bir kelime kıldırıyor, nefesimi darlatan büyük bir ateş, eğzın bir isturaba göğsümü yakıyordu.

Ben muhabbâk ki sadece bahışız değilim. Aynı zamanda bir budala, bir divaneyim!.. — 3 —

Aradan iki gün geçti. Dün odanda kitab okuyordum. Esud Kalfa kapıdan başını uzatarak: — Kuşuk Bey!.. Bir erkek misafiri geldi. Aşakı salondaki, dedi ve çekildi.

Kitabı bir tarafta atarak hemen koştum. Gelenim kim olduğunu tahmin ettiğim için heyecan içinde: — Yarabbi! İnşallah hayırlı bir haber getirmiştir; diyordum.

Salona girdiğim zaman, Namığı bir koluna gömülmüş buldum.

Beni görünce gülerek ayağa kalktı. Elimi kuvvetle sıkarak: — Ne ise seni bu sefer ele geçirebildim! dedi.

Aynı samimiyetle mukabele ettim: — İyiliğine ve âlâkana çok teşekkür ederim dostum!.. Beni adeta mahcup ettin!.. — Ne demek?.. Sen benim kardeşimsin! Sıkıntılı bir gündüme sana iyilik edemezsem, ne zaman ederim?.. — Karşılıklı oturduk.

Vakit sabahı. Günes denizin sathındaki meveleri yaldızlıyor; bahçede, ağaçların yaprakları arasında kuşlar cıvıldaşıyordu. Namık yüzüme memnun bir gülümseyişle bakarak: — Sana iyi bir haber getirdim. dedi. Lâkin bunu bir müjde de saymak istemiyordum. Çünkü küçük bir iş; sana lâyük olmıyan; yahud iktidarın karşısında oyuncak mahiyetinde kalacak bir vazife!.. — Nedir? diye sordum.

— Telefon memurluğu!.. Maazî kırk lira!.. Nispetim söz verdi. Bir kere şirkete girsün... İlerisi kolay... Daima santralda kalacak değilsin, dedi.

Sevinceden bütün vücudüm sarıldı. Kendimi tutmasam boynuna atılıp yanaklarımı öpecektim. Gözlerimin bütün minnet ve sevgisile ona bakarak: — Sana nasıl teşekkür edeceğimi bile-

miyorum, dedim. Bu iyiliğini hiç, ama hiç unutmuyacağım Namık!.. — Bir şey değil Nejad!.. Daha iyi bir şey olmasın arzu ederdim... — Daba ne olsun?.. — Hayır, hayır!.. Maamafih ilerisi için ümid var. İktidarım takdir edeceklerdir. Eminim. Enisteme, senden uzun uzun bahsettim... — Kendisini ne zaman görebileceğimizi?.. — Ne zaman istersen!.. Meselâ yarın gel... — Şirkette mi?.. — Evet!.. Ben onunla her şeyi söyleyebilirim... Bir senin muvafakatın kaldı!.. Namık, bundan sonra bahsi değiştirmeye maksadla dedi ki: — Ben bir ay kadar izinliyim... İzinim birkaç günü gitti... Ankaraya dönmeye seni sık sık göreceğimi umuyorum... Teşekkürüm ne kadar iyi oldu değil mi Nejad?.. Bir candan arkadaşın çok muhtacdır!.. Bu sözlerle verecek cevap arıyordum. İktidarın bulamadım, sadece gözlerine bakarak onun olanca sevgisi ve sam

Günün yazısı

İngiliz adalarının istilası başladı mı?

Avrupadan verilen haberlere inanınca Alman ordusunda bütün izinler geri alınmış ve Von Ribbentrop da ecnebi gazetecilerin bir toplantısında sülh şartlarının İngiltereye bu sene zarfında kabul ettirileceğini söylemiş olduğundan İngiliz adalarının istilasına önümüzdeki hafta içinde başlanacağını tahmin etmek lazımdır. Gece bu nevi haberlere bakılırsa işgal altındaki Fransız sahillerine uzun menzilli toplar yerleştirilmiş, Norveçten Luvah nehri manasına uzanan sahillerdeki meydanlarda tayyareler hazırlanmış, bu tayyarelerin peşlerine planeler bağlanmış, İngiliz adaları kıyılarında Hollanda, Belçika ve Fransa limanlarına altı düz gemiler gizlenmiş, saatte 80 - 90 mil hızla giden küçük torpidobatlardan yüzlerce donatılmış olduğundan bütün bu ve bu gibi vasıtalarla havadan, denizden ve sahile ayak basılır basılmaz İngiliz adalarının bir kaç tarafına birden bir gece içinde büyük kuvvetler çıkarılacaktır. Lakin bu harekati bu hafta içinde değil, on beş güne kadar beklemek makul olur. Fakat, diğer bazı rivayetlere bakılırsa istilâ başlamıştır bile. Çünkü Rayhin Genelkurmay subaylarında onların karar ve hareketleri tenkid edenlerden geniş mahayeye vardır. Onların Hollanda veya Belçika'da tabii etkileri usulleri İngiltere'de tekrar edebilecekleri sananlar büyük bir gaflete düşmüş olurlar; zira buradaki mücadelenin mahiyeti bütünüyle şaşkıncıdır. Almanya, İngiltereye her nevi eşya taşıyan gemi kafilelerine ve bu gemilerin güdükleri İngiliz limanlarına mütemadi taarruzlar neticesinde adaları mühimmatsız ve gıdasız bırakarak emanet dilemeğe icbar edecektir. Bu harekete çoktan başlamış olduğundan adaların istilâsı da başlamış addedilebilir.

İşte, istilâ hikâyesinin iki türlü tefsiri şekli şimdilik bundan ibarettir. Biz, İngilterenin taarruza uğrayabileceğine daima inanmış. Lakin taarruzun bir istilâ mahiyeti alabileceğine hiçbir zaman inanmadık. İngiltereyi mühimmatsız ve gıdasız bırakmak rivayetine gelince; bu, uzun sürecek bir yıpratma harbinin tabii beklenmek icab eden malum usullerindedir. Fakat, bir yıpratma harbine mihver devletlerinin mi, İngilterenin mi tahammülü fazladır? Bunu da, efsanevi istilâ teşebbüsü gibi, zaman gösterecektir.

Biz şimdilik şunu kaydedelim ki Almanyanın bütün hazırlıkları yıldırım harbine göre ayarlanmış. Açık ve sefalet yükü gelmekte olan kırsal, Almanyayı Avrupa hapsederse bu kırsal bir işlev için maharrir dediği gibi devler döğüşürken emkellerinin ununu dışardan getirmeye mecbur küçük İsviçre, Hollanda, Belçika, Norveç, hattâ İsviç ve kimbilir daha hangileri isturab içinde kahrolacaklardır.

Bunlardan mes'ul kim? Şüphesiz yok ki biz değiliz. Bunu bilerek mukavemetimizi arttırmağa çalışalım!

Nasuhî BAYDAR

ECNEBİ MATBUAT

Fransada Mes'ullerin Muhakemesi

Londra, 7 (A.A.) - Vichy hükümetinin Daladier, Reynaud ve Mandel gibi bazı şahsiyetler aleyhine mühtelif ithamlarla dava ikame etmesi sebebleri tahsil eden "Times" gazetesi diyor ki: "Bu gibi takibata acaba neden lüzum görülmüştür? Mareşal Petain ve General Veygand'ın, ne de olsa mesai arkadaşlığı hissiyle meşbu oldukları düşünülmemekle, bunlarla beraber böyle bir zihniyet, bu askerleri aldattığı olan siyasi ricalin ithaz ettikleri hatı hareketi büyük bir rol oynayanlardır. Bu muhakemenin Almanların işgal geldiği aşkâr olduğu gibi Fransanın işgal edilmiş ve edilmemiş kısımlarında bu gün onların hâkim olduğu da unutulmalıdır.

Bu gibi izah şekli mevzu bahis davaların niçin görüldüğü ve neden bu kadar istikafa hazırlanmış anlatmağa kafidir. Fakat Mareşal Petain ile General Veygand'ın, Fransada sürmekte olan acı karıştırmaya sarfınazar, büyük bir memleketin tasviye ettikleri bir iş emektir. Binnaleyh bunda başka sebebler, benliğin mevcud olduğunu düşünmek doğru olur. Buna, nefesine işkence ederek kurtuluşu erki hieldir ki bazan beşer zekâsının en müdenbire surette işlediği zaman bile bir General Veygand'ın görüşlerinin Vichy'den Fransadan tasviye edilmediği de muhakkak tabii olmalıdır. Fakat herhangi bir Fransız gibi, takdir ettirmiş ve hâlâ hürmet etmek istediğimiz adamların hareketlerindeki sebebi adeta itibarsız arayan bizler, bu vaziyeti onların hususî bir telâkileri olarak kabul eder ve böyle bir düşünceleri tahsil olmaları da tarihin en büyük failalarından biri sayarız."

Alman ve İngiliz hava hücumlarının neticeleri üzerinde bir mukayese

Londra, 7 (A.A.) - İngiliz hava kuvvetlerinin düşman arazisi üzerinde yaptığı hücumları İngilizlere üzerine yapılan Alman hava taarruzları hakkında verilen günlük malûmat, eskîrumumiyeyi işgal etmekle devam etmekle beraber bu haberlerin süratle birbirini takip etmesi havalarda cereyan eden harb faaliyetinin heyeti umumiyesi hakkında bir fikir edinmeğe müsâid bulunmuyordu. Her iki tarafın faaliyetine dair bu gün verilen rakamlar bu hususta sarîh bir fikir veremeye müsâid bulunmaktadırlar. 18 haziran başından beri aylık bir devrede Almanlar İngiltere arazisi üzerindeki hareket esnasında 307 tayyare kaybetmişlerdir. Bu ağır ziyata rağmen atılan bombalar ancak 6.987 dir. Aynı müddet zarfında İngiliz hava kuvvetlerinin Almanya üzerine ve Almanların işgal altındaki bütün yerlere atıkları bombalar 33 bin 431'e yani beş misline balığ olmuştur. İngiliz hava kuvvetleri bu hücumlar esnasında yalnız 172 tayyare kaybetmişlerdir.

Tahrir edilen Şimalî Fransada görülen manzaralar

Lizbon 8 (A.A.) - Almanlar tarafından işgal edilen şimalî Fransada tahrir edilmiş mntakaları ziyaret eden Portekiz gazetelerinden Primeiro de Janeiro'nun hususî muhabirinin bildirdiğine nazaran İngilizlerin Havre'daki eski işareti deposu adeta işgale uğramış gibidir. İngiliz zabıtlarının toplu salonaında dolabilir hâlâ sigara ve viski ile doludur.

Hususî muhabirinin dediğine göre hayret edilecek şey hemen bütün şehirlerdeki sığınak kalan yegâne bina kulüpleri kilitli - terdir. Alman zabıtları Alman pilotlarının hedefinin kilselerden maada herşeyin bombardman edilmiş olduğunu söyleyebilir bu hâdiseyi izah etmişlerdir.

Gazetecilere Havre'dan başka Manş sahillerinde bulunan limanlar gezdirilmiştir. Almanlar harb dolayısıyla bu limanları gezmenin yasak olduğunu söylemişlerdir.

Bir İngiliz kızı bir Alman pilotunu tevkif etti

Londra 8 (A.A.) - Dokuz gün evvel İngilizler üzerinde düşürülen ve uzun zaman dâbri polis ve askerî makamat tarafından aranmakta olan bir Alman tayyaresinin pilotu Bristol civarında, bir çok gazeteler sahibi Lord Camrose'ın baldızı Leydi Buckland tarafından tevkif edilmiştir. Tahminen 27 yaşlarında olan Alman tayyaresine vâkı olan isabeti müteakib parçucukla indiği zannedilmektedir.

İngiltere Kralı tam isabetli bir endahat yaptı

Londra, 9 (A.A.) - Kral ve Kraliçe dön Coventry'yi ziyaret etmişlerdir. Kral ve Kraliçe burada işçiler tarafından hareketle karşılanmış. Kral fabrikaların birinde bir tüfeği tecrübe ederek tam isabetli bir endahat yapmıştır.

Amerika - Sovyet münasebetleri islah ediliyor

Vaşington, 9 (A.A.) - Summer Welles yaptığı beyanatta Amerika ile Sovyetler Birliğinin münasebetlerini islah çalışıklarını ihssa etmiştir. Welles, dün Sovyetler Birliği büyükelçisi Umanski ile yaptığı uzun görüşmeden bahsederek iki memleket münasebetlerini taallük eden bir çok meselelerin dostane ve müspet bir zihniyet deliresinde müzakere edildiğini bildirmiştir.

Mısırdaki oturan yabancılara hüviyet kartları veriliyor

Kahire, 9 (A.A.) - Dün neşredilen bir kararname mucibince bundan böyle, korpdipomatik müstesna olmak üzere, Mısırdaki ikamet eden bütün yabancılar hüviyet kartı almak üzere polise müracaat ve kaydedileceklerdir.

Amerikada fabrikalar üç ekleple çalışacak

Vaşington, 9 (A.A.) - D. N. B. bildiriyor: Harbiye Nazırı Stimson, Federal ordu için çalışan mühimmat fabrikalarını bundan böyle üç ekleple çalışmasını emretmiştir. Bu yeni usul çalışma, fabrikalara 24 bin işçinin ilâvesini istilzam etmektedir.

İngilizler Rumensipelerini kırıyor

Bükreş, 9 (A.A.) - Röyter: İngiltere hükümeti, Rumanyanın 4501 tonluk Buçעי şilepini serbest bırakmıştır. Bu şilep geçen ay nihayetinde Portsaide tevkif edilen üç vapurdan biridir.

İngiliz askerlerinin parası arttırılıyor

Londra, 9 (A.A.) - İngiliz bahriyelilerle asker ve tayyarecilerine bira, tütün ve saire hakkındaki yeni vergiyi telâfi için hükümet altı pens fazla vereceği Avam Kamarasında bildirilmiştir. Bu suretle beher milyon asker için bir sene fazla olarak takriben dokuz milyon İngiliz lirası sarfedilecektir.

Rumanyada hububat fiyatları tesbit ediliyor

Bükreş, 9 (A.A.) - D.N.B. bildiriyor: Hükümet fiati geçen seneye nazaran yüzde 30 ilâ 35 artmış olan hububat fiyatlarını tesbit etmektedir. Matbuat, bu tedbirin yalnız fiyatları yükseltmesinin mâni olarak kalması, aynı zamanda köylüların mahsulâtının uygun fiatla satılması da temin edeceği kanaatinde.

Mahkemelerde Esrar çekenler - Rekabet yüzünden iftira edenler - Hâkime masal okuyanlar - Özü kabahatinden büyük olanlar

(İstanbul mahkemelerinde son iki günlük dikkate değer muhakemelerin sayını dikkat gördüğümüz safhalarını bu sütunda topluyoruz. Okuyucularımız her biri ayrı ayrı yaşamış olan bu maceraları merakla okuyacaklardır. Filvaki bazıları herhangi bir zabıta romanından daha az âlaka uyandırıcı değildir.)

"Seyyar Günahkârım!,"

Bir kadın hâkime hüviyetini böyle tarif etti

Polis, Sultanahmed Sulh Birinci ceza hâkiminin önüne iyi giyinmiş 35 yaşlarında bir kadın çıkardı. Hâkim hüviyetini tespit ettikten sonra: - Bahtiyar, dedi. Ne işle meşgulsün? - Seyyar günahkârım efendim! - Seyyar günahkârım ne demek? - İşte günahkârım efendim. - Oturduğun yer yok mu? - Bay hâkim, bütün suallerinizin cevabını ilk cevabımla verdim: Seyyar günahkârım. Yani... - Yani şununla bununla geziyorsun öyle mi? - Evet. - Sabıkan var mı? - Evet, Sarhoşluktan ve erkek dövmekten on kadar mahkûmiyetim var. - Demek sen raki işçer ve erkeklerle dayak atarsın öyle mi? - ... - Bak dün gece de Beyazıdda bir meyhanede içmişim, meyhan sahibi ne de adamaklı dövmüşüm, öyle iddia olmuştum? - Evet o meyhaneye gittim. Şarab içtim. Sonra raki istedim. Meyhaneci veremem istemedi. Ben de kendisine bir tokat vurdum. Ben kadının, içki kullanırım. Fakat iddialımı de muhafaza ederim. Dükân sahibinin erkekleri istedikleri kadar içki verip de benim isteğimi reddetmesi kadınlık izzei nefsimi rencide etti. Herkesin kalbine aslan yata. Kadınlık erkek müsavi haklara sahib değil mi? Davacı benim tahrik etti.

Hâkim bundan sonra zabıt varakasını okudu. On sabıksız bulunan Bahtiyarın davacıya yalnız bir tokat vurdum, onun suratını yumrukladığı anlaşılmıyor. Bundan sonra hâkim, su kararı tehhim etti: - Bahtiyar, sen sabıksızın, ikametgâhın da yok. Seni tevkif ediyorum. Şahidleri çağıracağım. Jandarma Bahtiyarı Tevkifhaneye götürdü.

Bay Hâkim! Vallâhi ağır ceza verdiniz!

Beşiktaşın Dikilitaş mahallesinin Mukaataci sokakında 128 numaralı evde oturan kalvaci Halil oğlu İbrahim Akbıyık eroin satarken ve içkerin yakalandığı için tevkif edilmiştir. Gümrükte vazife gören Asiyce Beşinci ceza mahkemesi dün İbrahim Akbıyık biniş duruşmasını bitirdi. Müddeiumumî Mithat suçluca ceza verilmesini ve yakalanma eroinlerin de müsadere edilmesini istiyordu. Hâkim suçluca bir sene, altı ay ve yirmi iki gün hapis, 233 lira 30 kuruş para cezası verdi. Suçlu İstanbul hapishanesinde mahkûmiyetini bitirdikten sonra da mahkûmiyet müddeti kadar Aydın vilâyetinin Çine kazasına sürgün edilecektir. İbrahim Akbıyık kararı dinledikten sonra: - Bay hâkim, vallâhi pek ağır ceza verdiniz. Mahvoldum. Hapse akim eriyor ama sürgün ne olacak? dedi. Jandarma mahkûmu dışarıya çıkardı.

AKİSLER

Boğaz meselesi

Bir İstanbullu Sevenler Cemiyeti daha teşekkül etti. İlk içtimında altıturka yemeklerin islahını görüşti. Demek Cemiyetin İstanbul kısıt Boğazlar imiş ki ilk iş olarak boğazlar meselesini ele aldı ve eski altıturka yemeklerini unutulmaya başladığını, bunları iyileştirmek için çalışmaları karar verdi. Halbuki İstanbul henüz yemeğini değil, ekmeğini bile islah edememiştir. Yeşil köyde, Üsküdar'da, hattâ şehrin her tarafında öyle ekmekek kıyıcı ki bunlar mideleri bozuyor. Gazeteler bu fırınların araştırıldığını haber veriyorlar. Fakat henüz hiç bir şey değişmemiştir. İslahı istenen altıturka yemek bol yağlı, tuzlu, etli, baharlı yemek olduğu gibi bozuk ekmekten, kasdedilen de esmer undan yapılan ekmeektir. Bozukluğu bundan ibarettir. Eski mısır ekmeği devrini hatırlatan bir Cihan Harbi yapışkan Allah bize bu günleri de aratmasın.

Küçük bir hesap

Bu harbin muharebe edenlere kaçsa mal olduğunu arada bir sönusz sıfırı rakamlarla işitiyoruz. İngiltere günde 10 milyon İngiliz lirası harcıyor, diyorlar. Yani dört günde bizim bütüme kadar para kurşuna, bombaya ve tayyareye harcanyor. Dün gazetelerde bir istatistik çıktı: Almanya bir ayda üç yüz tayyare kaybetmiş. Yani günde en aşığı on tayyare. Bir tayyare 100 bin liradan aşığı mal olmalıdır. - hele bombardman tayyareleri ki misli daha pahalıdır - Almanyanın günde bir milyon lirasını yalnız tayyareleri berhava etmekte. Ayda otuz milyon... Dile kolay.

Kira suçluları

Yeni bir kanun ile kiralara geçen seneki hadlerinden yüksek olmayacaktır. Bu seneki yeni veya eski kira rakamlarından geçen senekinden fazla kira i teyenler ceza görecektir; konturlar tashih olunacaktır. Bu kanunla istinad ederek mahkemeye verilen evsahiplerini gazetelerde tek tek görüyoruz. Kanun çıktığındanberi beş on malsahibi ceza gördü.

Fakat acaba koca İstanbulda kanunla muhalif hareket eden evsahibi bundan mi ibarettir? Hayır... Yalnız bizim işittiğimiz beş on malsahibi var ki geçen seneki kiralardan çok yüksek kira istemekte ve bu yolda mukaveleler imzalamakta tereddüd etmişlerdir ve bunlar mahkumeye verilmemişlerdir. Bildiğimiz mi evsahiblerinin mahkemeye verilmemelerinde me'ul olan kiracılar. Hakkmı aramayan, kanunun kendilerine verdiği teminatın istifade etmeyen kiracılar... Çok fazla muhtekire cesaret veren de? Çok müşteriler değil miydi? Hakkmı aramamak haksızlığı hak etmektedir. B. S.

Gügercinleri seyrederken

Demek herkes güvercinlere mısır yerine banknot saçıyor!

Yugoslavyadan İstanbul'a yeni gelen Yugoslav tebaasından 19 yaşlarında Salim isiminde bir genç dün Sultanahmed Sulh Birinci ceza hâkimi tarafından tevkif edildi. Suçlu anlatıyordu: - Bay hâkim, ben bir gün tapu daireisinin önünde durdum, güvercinleri seyrediyordum. Yerde bir kâğıd para gördüm. Kimsinen nazarı dikkatimi celbetmemek için hemen ayayağla üstüne bastım. Biraz sonra yavaşça aldım ve cebime koydum. Bu üstünde yüz rakamı bulunan bir kâğıd para idi. Şimdiye kadar hiç görmemiştim. Sultanahmedde Ahmedin kahvehanesine gittim. Bu paranın geçip geçmediğini sordum. 100 lira olduğunu söylediler. Ben de Eminönüne indim. İş Bankasına bozdurdum. Harcadım. Hâkim sordu: - Demek herkes güvercinlere mısır yerine banknot saçıyorlar, öyle mi? Tapu daireisinin eşliğinde yüz liralık kâğıd para... Bu ne bolluk... İş senin söylediğini de değil. Sen otomobilde uyanan şoför Salimin cebekini çalmışsın. Cebinde 150 lira varmış. Ceketini de buradan bulunan arkadaşın boyacı Nuriye vermişsin. Polisteki gibi doğru söyle.

Salim bu sualleri karşılamaında evvel cevapını çıkararak sağ ayağını masanın üstüne koydu ve şöyle dedi: - Bay hâkim dedi. Ayağıma bak... Küçük gibi iş. Beni ikinci subebe dövdüler. Ben de çaldım ve cebekini de Nuriye verdim, dedim. Nuri herşeyi inkâr ediyordu. Hâkim Salimi tevkif etti. Nuriyi kafelette serbest bıraktı. Şahidlerin çağırılması için muhakeme ayın on dördüne talik edildi.

Uyuşturucu madde kullananlar artıyor

Son zamanlarda uyuşturucu madde kullananların ve bu kullanmayı iptilâ haline getirenlerin sayıları artmıştır. Beşinci Asiyce ceza mahkemesi müddeiumumîliği son birkaç gün içinde 20 kadar esrar ve eroin müptelasını serbest bırakmıştır. Bunlar mühtelif zamanlarda mahkeme tarafından Bakırköy Akil hastanesinde alıştır ay tedaviye mahkûm edilmişlerdir. Hastane bunların tedavilerini ikmal ettiği için serbest bırakılmak üzere müddeiumumîliğe gönderilmiş. Müddeiumumî Mithat serbest bırakılan bunlara ayrı ayrı nasihat etmiş ve yalnız şahsiyetlerini değil, nesillerini de zehirleyecek olan eroin ve esrarı bir daha kullanmamaları söylemiştir. Hejst de tövbekar olduklarını ve bir daha müddeiumumîliğe gelmeyecekleri hakkında müddeiumumîye söz vermişlerdir.

Hurufat hırsızı

Ankara caddesinde Salih matbaasından 27 kulu hurufat çalan Pirket isiminde bir genç, dün Sultanahmed Sulh Birinci Ceza mahkemesi tarafından tevkif edilmiştir.

Bugünkü Vaziyet

Karşılıklı abloka

Yunus Nadi, bugünkü makalesinde İngilizlerin Almanya ve Alman işgali altındaki Fransız topraklarına yaptıkları sistematiik tayyare hücumlarına mukabil Almanların da İngiltereye müteveccih hava ve denizaltı akınlarını arttırdıklarını, bu İngiltereye karşı hücum yapılabilirse, mahiyeti hakkında bir fikir edinmek de mümkün olur gibi göründüğünü söylemekte, İngilterenin Norveç benzeriyeceğini de beyandan sonra, İngiltereye yapılacak Alman taarruzunun muvaffakiyetsizliğinin büyük bir hizmet manasına da gelebileceğine göre Almanyanın bu taarruzu başka şekillerde yapmağa tercih edeceğine daha ziyade ihtimal verilebileceği mütelâsımı serdetmektedir. Muharrir şöyle demektedir: "Fihakika Almanya, Büyük Britanya adasının abloka yolu üzerinde ve gayretlerini hergün daha ziyade bu yol üzerinde tefsif etmeğe gidiyor gibi görünüyor. Alman büyük taarruzunun takib edeceği usul bu ise, mücadelenin çok çetin ve nuzazam olacak olmasına rağmen, harb itibarı ile bundan kat'î bir netice beklenemeyeceğine şimdiden hükümda tereddüd olunmamak yerinde olur."

Yeni Balkan düzeni

Hüseyin Cahid, bu makalesinde ortada dolaşan yeni Balkan düzeni sözünün ne mana ifade ettiğini sarîh surette anlamak mümkün olmadığını, Balkanlarda bir Balkan misakı bulunduğunu, fakat, son günlerini yazılmakta olduğunu iddia edenlerin de pek haklı addedilemeyeceğini söylüyor: "Kendi hududları mevzuu bahsedildiği zaman anlaşmayı ve arazi kaybetmeyi tercih etmiş olan Rumanya, bunun aksi bir hatti hareketi takib eden Yunanistan uğrunda Bulgaristanla hiç harbe girer mi? Demek oluyor ki Balkan ittifakı tabii ömrünü ikmal etmiş ve bugünden tarihe intikal etmiş sayılabilir." demektedir. İşin açıkça ifade etmek lâzım gelirse Balkanlarda yeni bir düzen olmadığını, çok şiddetli bir manevra ve entrika olduğunu söyleyen muharrir Berlinle Romanya Balkanları hâdisesiz, kabil olduğu kadar içtihad işi siyasi telkin ve teşebbüsler bulunduğunu, fakat, bunu, Sovyetler Birliğinin protestosunu davet etmeden yapmak, diğer taraftan Yunanistan ve Türkiyeyi aynı kervana katmak lüzumunun da olduğunu ilâve etmekte, bir Alman gazetesinin, Türkiyeyi yeni düzene uyumuyacak olursa Avrupa'yı terkedi müebbeden Asyaya çekilmesi lâzım geleceği yolundaki tehdidinden bahsile makalesini şöyle bitirmektedir: "Bu habda biz bir şey söylemeye hacet görmüyoruz. Çünkü vatan hududlarını milî ve irsî bir kahramanlığın gurur ve hasmetle bekleyen Türk aslanlarının süngüleri bu tehditlerin cevabını vermeğe her an hazırız."

Harbin son safhası başlamaktadır

M. Zekeriyâ Sertel, bugünkü makalesinde, haricî kaynaklardan gelen haberlere göre harbin son safhasının başlamakta üzere olduğunu, Almanların, Norveç işgali arifesinde olduğu gibi, Baltik sahillerinde vapurlar, sevke hazırlar bulundukları, hulâsa, hücum botları, tayyare ve plânlörlerle, Almanların tam hazırlik halinde olduklarını söylemekte; İngiliz resmi mahfillerinin kanaatine göre Alman taarruzunun ergeç başlayacağına da ilâve etmektedir.

İngiliz kaynaklarına atfen İngilterenin her türlü taarruz ihtimallerini gözönünde tutarak hazırladığını söyleyen muharrir, Almanların İngiltereye taarruzla beraber İtalyanların Mısırdan Bingazyeye, Habesistanı İngiliz Somalisine ve Kenyaya hücum edeceklerini, Alman ve İtalyan hava kuvvetlerinin Cebelütank ve Akdenizde de faaliyet geçeceklerini de ilâve etmekte, hattâ İngiltereyi şaşrtmak için Japonyanın da mühver devletlerle birlikte Uzak Şarkta harekete geçmesi ihtimalinin pek çok olduğunu söyledikten sonra: "Onun için, bu defa başlayacak taarruz, harbin son ve kat'î safhasını teşkil edecek ve belki de harbin neticesini tayin edecek derecede mühim olacaktır." demektedir.

Türk - Alman anlaşmasının tasdikından sonra

Asım Us, Almanya ile akdettiğimiz 21 milyon liralık iktisadi anlaşmanın bahsetmek, Meclisin tasdikından sonra artık iki memleket arasında fiilen ticarî münasebetlerin başlamasının gün meselesi olduğunu söylemektedir. Muharrir, bu anlaşmanın 21 milyon lira ile tahdid edilmesini, harb başladıktan sonra birdenbire kesilen Türk - Alman ticaretinin hesablarını tasfiyeye ilâh etmekte, bu 21 milyonluk anlaşmanın bir sene zarfında tatbikından elde edilecek neticeler müsâid görülürse bu iki memleket arasındaki iktisadi münasebetlerini yeni bir anlaşma ile tanzim olunabileceğini beyan etmekte ve şöyle demektedir: "Bununla beraber; şimdiden su eñeîh Türk ekfârı umumiyesine ve Türk müstahsillerine temin edilebilir ki Türkiyeyin istihsal ettiği maddeleri Avrupa harbinin devam ettiği bu senelerde bile harice satmakta zorluk yoktur; bu vaziyet Avrupa harbi ne gibi şartlar dalresinde bitirse bitirsin Türk millî iktisadiyatının beynelmîl insanlık camiası içinde kendine malsus olan kuvvetli mevkiini muhafaza edeceğine en kuvvetli bir delildir."

Şarkî Afrikada harb vaziyeti

Abidin Daver, bu başlıkta yazdığı makalede İtalyanların Afrikada İngiliz Somalisine karşı taarruza geçtiklerini söylüyor ve münasebete Somali hakkında coğrafî ve içtimai malûmat vermekte, Afrikadaki İngiliz ve İtalyan kuvvetlerini mukayese ettikten sonra şu hükümü vermektedir: "Somalide, İtalyanların yayf İngiliz kuvvetlerine karşı başladıkları taarruz o mütevekkelenin işgalle neticelense dahi bunların sevkiyley itibarile mühim bir netice çıkamaz."

Politika - Askerlik Dobruca üzerinde konuşmalar

Salsburg'da Hitler'in tanzim ettiği plâna tevfiikan, Dobruca için Rumenerle Bulgarlar arasında müzakereler başlamış bulunmaktadır. Bu müzakerelere dair gelen ilk haberlerden elde edilen intiba, vaziyetin hiç de Rumenerle müsâid şekilde inkişaf etmediğini göstermektedir. Fihakika Rumener, Romanyaya aid bir parça olduğunu ispat için senelerden beri propagandasını yaptıkları bir toprak parçasını terkedi edememek hususunda, müzakere masası başına oturmakta, zaten fiili bir vaziyeti kabul etmiş olduklarını göstermişlerdir. Fakat bir kaç gün evvelki bir yazımızda da işaret ettiğimiz veçhile, Rumener daha ziyade bir ahali mübadelesi işi halledebileceklerini umarak, meseleyi idare edeceklerini ummuşlardır.

Şimdi Bulgarların hududun tahishi yolunda ısrar ettikleri ve ahali mübadelesini ikinci bir iş telâki ettikleri anlaşılmaktadır. Rumener, ahali mübadelesi meselesini ileri sürerken gayet kurnazca bir iş yapabileceklerini ve bu suretle vaziyetin içinden sıyrılacaklarını zannetmişlerdir. Çünkü daha çok evvelde Bulgaristan, Romanya hududunda bulunan Bulgarlardan mühim bir kısmının Romanya dahiline nakledildiğine ve dağıldığına dair haberler intişar etmiştir. Bu suretle Rumener sistemi bir şekilde Bulgar hududu mntakasına Rumeneri yerleştirmişler ve burada sun'î bir Romanya parçası yaratmak istemişlerdir. Halbuki Dobruca 300.000 Bulgar bulunduğuna istatistiklerden silinmemiştir.

Bilyorsunuz ki Dobruca Bulgaristanı şimalidir. Bu Bulgar hududunun ötesinden şimalde doğru kıvrılan, sonra Kalas'tan şarkta döniş Karadenize akan Tuna nehri, Karadeniz sahilleri arasında mahsus bulunan mntakadır. Fakat Bulgarların istediği bütün Dobruca değil, cenubi Dobruca'dır. Yani 1913 hududlarıdır; ve aşığı yukarı müstatile yakın, dört köşe bir toprak parçasıdır. Bu dört köşe parçanın içinde Balıkcı, Pazarcık, Silistre gibi mühim merkezler vardır. Fihakika burada Bulgar ekaliyeti fazladır. Fakat ayrıca daha bir çok milletler de göze çarpmaktadır. Bunların arasında, Türkler, Tatarlar, Çerkesler ve hattâ bir miktar da Rus var. Buralarda dolaşanların müvarederi yanında ortodoks manastırları, ve Latin kiliselerinin bir arada görmeleri kabilidir. Her dil Dobruca'da geçer, çünkü her dili konuşan vardır. Yalnız fransızca bilenler büyük şehirlerde pek güzel meralarını ifade ederler.

Arazi gayet mümbittir. Bilhassa Balıkcı mntakası bağlarla meşhurdur. Toprağın yüzde kırkı ekilir. Dobruca bilhassa buğday yetiştirilen bir memleket. Arazinin diğer kısmı aşığı yukarı ormanlıdır. Bulgaristanla Romanya arasında uzanan Deliorman burada bir hudud çizir. İşte Romanya, Bulgaristanın bu parçasını, sade ziraiyat ve ormanları için değil, belki stratejik bakımdan da elinde bulundurmak arzusunadur. Çünkü hududdeki Deliorman bir Bulgar taarruzu ihtimaline karşı tabii bir manidir. Bulgar - Rumenu hududu ne kadar aşığı da olursa, Köstence - Bükreş demiryolu ve Tuna ile Boctâ baktıkları üzerinde bulunan Çernavada köprüsü o derece emniyet altında bulunacaktır. Eğer cenubi Dobruca Bulgarlara terkedecek olursa, o zaman Deliorman Bulgarlara geçecek ve Rumenu - Bulgar hududu düz bir ova üzerinde dikilen taşlarla kılacaktır. İşte Rumener bunu önlemek için elerinden geleni yapmaktadırlar. Fakat unumun vaziyete bakılacak olursa, Rumenerin nihayet hudud tashihine mecbur olacakları anlaşılmaktadır. Bu vaziyet mütemadiyen rüzgârın estiği tarafa dönen, hangi tarafa kuvvet ve kudret görürse o tarafa kayan Rumenu siyasetinin tabii bir neticesidir. Hitler Salsburg'da Rumenu nazırların önüne milliyet esasına dayanan harıyatı serdiği zaman, sade Bulgarları ve Macarları memnun etmek için değil, fakat aynı zamanda, istikbaldeki Romanya siyasetini kendi lehine garanti etmek için hareket etmiştir. Çünkü Almanya, arada sırada kendisine kafatayan değil, daima inkiyad eden bir Romanyanın ekonomisine muhtacdır.

Romanya ile Bulgaristan arasında toprak meselesine dair müzakereler cereyan ederken, evvelce Romanya ile petrol ve hububat üzerine bir ticaret anlaşması yapan Dr. Clodius'un Bükreş tekrar geliş sayam dikkattir. Çünkü Dr. Clodius, hayat sahası fikrini Hitler'den evvel ilk defa olarak ortaya atan ve gene ilk defa olarak Balkanları bu hayat sahasının içinde telâki eden ilk Almandır.

Mümtaz Faik FENİK

Bir muhasebeci iş arıyor:

Aksamları saat 17 den yirmi bir kadar her hangi bir müessese veya ticarethanede çalışmak üzere usulü muhasebe ve muhabereye haklike vâkif ve iyi fransızca bilen bir genç iş arıyor. Arzu edenlerin gazetemiz İğare Müdürlüğüne müracaatları.

S P O R

Kadıköy Halkevinin yüzme yarışları yarın

Yarışa Moda deniz hamamından başlanacak ve Belvü önüne dikilecek bir bayrak dönülmek suretile Modaya avdet olunacaktır

Kadıköy Halkevinin tertib ettiği büyük yüzme yarışları yarın öğleden sonra Moda ile Kalamış arasında yapılacaktır. Evvelce bildirilmiş olduğumuz gibi Moda deniz hamamı önünden yarışa başlanacak ve Belvü kazinosu önüne dikilecek bir bayrak dönülerek Modaya avdet edilecektir.

Yüzme ajanlığının programına göre yarın Büyükdere'de yapılacak olan müsabakalar bazı sebeplerle tehir edilmiştir.

Bu itibarla bölgenin teknik adamları da bu büyük müsabakada hazır bulunacaklardır.

Memleketimizde her sene yapılan Boğaziçi geçme müsabakasından başka büyük bir yüzme yarışları senelerden beri görmediğimiz bir işti.

Denizcilik faaliyetini yalnız Ajanlığın tertib ettiği bir kaç müsabaka çerçevesine hapsedmeyi kâfi bulmamak ve kulüplerin bu işte bigâne kalmamasını temin etmek lâzımdır.

Her türlü imkân ve konfora malik olan kulüplerimizden evvel bir Halkevinin bu işe önyak olması da çok sevindirici bir hâdisedir.

Yarınki büyük müsabakaya şehrimizin en iyi yüzücülerinin iştiraki temin edilmiştir. Daha doğrusu bu şampiyonlar kendiliklerinden ve büyük bir iştiyakla kaydolmuşlardır.

Beşnelimel bir rekor sahibi Mahmud ve son zamanlarda çok güzel yarışlar kazanan İbrahim gibi kıymetli şampiyonların da iştiraki edeceği bu müsabakaya üçüncü ve birinci kategori atletleri kendi sınıflarında iştirak edeceklerdir. Millî atletizm takımımızda kıymetli şampiyonlar bulunmasına rağmen bazı specialitelerde iş görecekte degerde adam bulamayışımız, şimdiye kadar puan hesablarında bize çok şey kaybettirmiştir. Bunu gözönünde tutan Atletizm Federasyonu geçen seneden beri programına koyduğu Pentaton ve Dekaton müsabakalarına bu sene bir de Triatlon ilâve etmiştir.

Atletizm: Pentaton yarın yapılıyor

Yarın öğleden sonra Fenerbahçe stadında, Atletizm Ajanlığının programına dahil bulunan Pentaton müsabakası yapılacaktır. Bu müsabakaya üçüncü ve birinci kategori atletleri kendi sınıflarında iştirak edeceklerdir. Millî atletizm takımımızda kıymetli şampiyonlar bulunmasına rağmen bazı specialitelerde iş görecekte degerde adam bulamayışımız, şimdiye kadar puan hesablarında bize çok şey kaybettirmiştir. Bunu gözönünde tutan Atletizm Federasyonu geçen seneden beri programına koyduğu Pentaton ve Dekaton müsabakalarına bu sene bir de Triatlon ilâve etmiştir.

İşte yarın bunlardan birincisi yapılacaktır ki şu beş müsabakadan ibarettir: 100 ve 1500 metre düz koşular, uzun atlama, cırid atma, disk atma.

Bu müsabakanın geçen seneki şampiyonu Fenerbahçeli Melih'tir. Geçen sene 3000 puanı geçmiş olan bu kuvvetli atletin bu sene daha çok sayı toplayacağı ümit edilmektedir. Deniz subayı Tefik, Beşiktaşlı Şerif, Fenerbahçeli Sudi ve Şevket de birinci kategori Pentaton'unda kendilerinden atlayışla bahsettirecek sporculardır. Melih geçen sene cıridi 47 metreye atmış, diskte ancak 25 metreyi geçebilmiş, 200 metreyi 23,3 te koşmuş, 1500 ü de 4,30 de almıştı.

RADYO

Bu günkü program

12.30 program - 12.35 Türk musikisi - 12.50 ajans haberleri - 13.05 Türk musikisi - 13.20 - 14 müzik; (Pl.) - 18 program - 18.05 müzik; Streit caz (Pl.) - 18.30 müzik; İnkilav havaları - 18.50 müzik; Radyo - Swing - tritosu - 19.15 Türk musikisi - 19.45 ajans haberleri - 20 Türk musikisi - 20.30 konuşma - 20.50 müzik; Fasil heyeti - 21.15 konuşma (İktisad saati) - 21.30 konuşma (Radyo gazetesi) - 21.45 müzik; Radyo salon orkestrası - 22.30 ajans haberleri, borsa - 22.45 müzik; Cazband (Pl.) - 23.25 - 23.30 yarınki program ve kapanış.

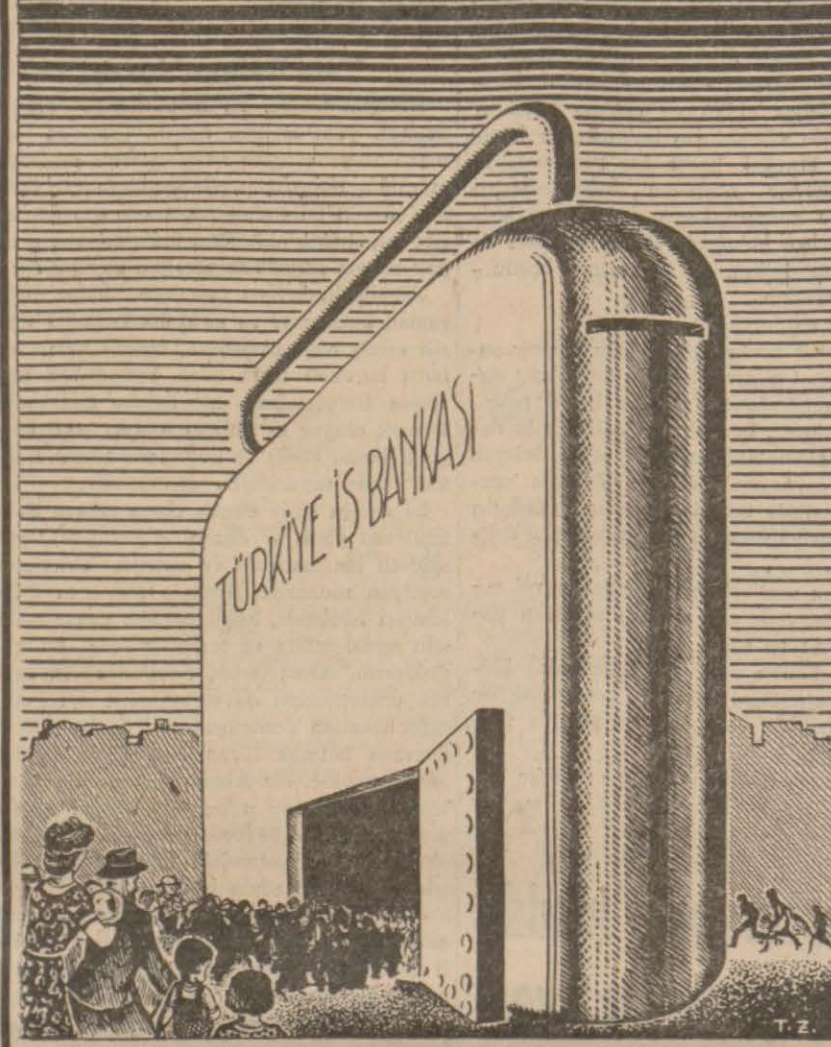
Bu atletin bu seneki ferdî müsabakalarda yaptığı dereceler çok daha iyidir. Bu itibarla Melih'i geçmek için 4000 puanı toplamak icab edecektir.

Deniz Lisesi spor öğretmeni Tefik tam bir atlet komple tipine sahiptir. Sür'atli, uzun atlaması diğerlerinden yüksek, disk derecesi hiç de fena olmayan bu eski şampiyonumuz 1500 metre ile cıridde belki biraz sıkıntı çekecektir.

Diğerlerinin birincilikten ziyade üçüncülük için yarışacakları daha ziyade hatıra gelmektedir.

Pentaton şampiyonuna geçen sene olduğu gibi bu sene de Ajanlık tarafından bir kupa verilecektir.

EN SAĞLAM SİĞİNAK

T. İŞ BANKASI
1940 Küçük Cari Hesablar İKRAMİYE PLÂNI

1940 İKRAMİYELERİ:

1 aded 2000 liralık	= 2000.- lira
3 > 1000 >	= 3000.- >
6 > 500 >	= 3000.- >
12 > 250 >	= 3000.- >
40 > 100 >	= 4000.- >
75 > 50 >	= 3750.- >
210 > 25 >	= 5250.- >

Keşidler: 1 şubat, 1 mayıs, 1 ağustos, 1 ikinciteşin tarihlerinde yapılır.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLEU kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kuşların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DIKKAT: HELMOBLEU idrarımızı temizleyerek mavileştirir. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her Eczanede bulunur.

Devlet Demiryolları İşletmesi Umum Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli 18000 (on sekiz bin) lira olan Sterilizasyon cihazları ve teferüatı 24 Eylül 1940 Salı günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1350.- (bin üç yüz elli) liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellim ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7042)

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

Soldan sağa:
1. - Nakid - Kemirici hayvanlardan biri.
2. - Akdeniz mıntakası - Bir rakam.
3. - Bir hece - Emmek - Bir edat.
4. - Günün bir vakti.
5. - Pul - Bir müphem sıfat.
6. - Usta.
7. - Bir rakam - Bir renk - Ayak (farsça).
8. - Çekiştirmek - Elbisede bulunur.
9. - İş - Siyah.

Yukarıdan aşağıya:
1. - Hayhay - İpekböceği yapar.
2. - Eskiden köy efendisi - Rutubet.
3. - Bir nota - Zehir - Nefis edati.
4. - Mevki.
5. - Sahib - Toprak.
6. - Deniz kenarı.
7. - Su - Bir müphem sıfat - Bir edat.
8. - Kabul etmemek - Kanad.
9. - Merkeb - İşlek olmayan.

1	K	A	R	S	K	A	V	I
2	E	B	E	H	Ş	A	Z	
3	D	A	D	A	M	N	A	
4	T	K	E	D	E	R	H	
5	N	U	R	Z	A	R		
6	T	M	I	Z	A	H	S	
7	E	T	M	A	R	F	A	
8	R	A	S	N	S	E	M	
9	E	K	I	N	D	E	R	I

RAŞİD RIZA Tiyatrosu
Halide Pişkin beraber
9 ağustos cuma günü akşamı Suadiyede, Şenyol Aile Bahçesinde «Yataklı vagonlar kontrolörü» Vodvil 3 perde Heyet her cuma akşamı Suadiyede Şenyol Aile bahçesindeir.

ABONE ŞARTLARI

Türkiye için:
Bir aylık 90 kuruş
Üç aylık 250 >
Altı aylık 475 >
Senelik 900 >

Yabancı memleketler için:
Altı aylık 850 kuruş
Bir senelik 1600 >

İmtiyaz sahibi ve basmuhariri:
Necip Ali KÜÇÜKA
Umum neşriyat idare eden Yazı İşleri Müdürü:
Cenal Hakkı SELEK

Basıldığı yer: Cumhuriyet Matbaası

Zafer 30 Ağustostadır. Millî Piyango da İzmir Fuarında çekilmek üzere bir Zafer Piyangosu tertib etmiştir. Türkiyenin her tarafında satılığa çıkarılmış olan bu fevkalâde piyangoda mevcut 300,000 biletten 63,345 tanesi mutlaka ikramiye kazanacaktır.

Tam bilet (2) liraya ve yarım biletler (1) liraya satılmaktadır.

Zafer Piyangosuna siz de bir bilet alarak iştirak ediniz. Vereceğiniz paralar ebedî Türk zaferini temin edecek vasitalardan biri olan Hava Kuvvetlerimize sarfedilecektir.

30 Ağustos Zafer Bayramına Mahsus Fevkalâde Piyangonun Plânı

İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	60.000	60.000
1	20.000	20.000
1	10.000	10.000
2	55.000	10.000
10	2.000	20.000
30	1.000	30.000
300	100	30.000
3000	10	30.000
30000	3	90.000
30000	2	60.000
63345	Y e k û n	360.000

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

2/8/940 tarihine kadar kapalı mektuba fiat verilmesi ilân edilen muhtelif eb'adlı 99 kalem demir ve ağac vidaları ile mekanik civata ve rondelalara talib zuhur etmiştir. İsteklilerin Levazım Müdürlüğünden parasız tedarik edecekleri şartnameye göre tekliflerini 20/8/940 salı günü saat 17 ye kadar vermeleri. (6983)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İşletme ihtiyacı için satın alınacak muhtelif tipte «12000» aded kömür çevalyesi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli «6275» lira ve muvakkat teminatı «470» lira «63» tutarında. İhalesi 26/8/940 tarihine rasiyan pazaratesi günü saat on beşte Galata Rıhtımındaki Umum Müdürlük binasında toplanacak olan Satılma Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin teklif mektuplarını bildiren vakitten önce bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine tevdi etmeleri lâzımdır. Şartnamesi her gün sözü geçen Komisyonunda görülebilir. (7126)

GAZOZCULARA VE AÇIK BİRA SATANLARA

Biradan İstihsal edilen İNHİSAR Asid Karboniği 10 Kiloluk tüplerde 250 kuruşa satılır Kabataşta inhisarlar Başmüdürlüğüne müracaat edilmesi. Telefon: 43799

Üç Kalb

JEACK LONDON
Mütercim: N. AYKUT

Macera Romanı
TEFRİKA: 8

— Morgan ailesinden birinin kalbine Allah korkusu ilham eden ben değil miyim? Delikanlının korkudan canı ağzına geldii. divordu.

Sir Henry Morgan'in portresinden teklis edilmiş bir fotoğrafın karşısına geçerek işsiznessa devam etti:

— Hey gidi ihtiyar korsan! dedi. Az kalın son torunlarından ikisi otomatik tabancaları birbirlerini delik deşik edeceklerdi. Hem de şimdiki otomatik tabancalar Nuh veli zamanından kalmış kuburluğa konan eski tabancalara benzemez ha!

Bunları söyleyerek eski bir sandığın üstüne eğildi. Üstünde M harfini taşıyan kapağı kaldırdı. Tekrar portreye dönerek: — Evet, ihtiyar ata! dedi. İşte bana topu topu bıraktığın miras bu... Bir yığın pılı pırtı, bir de senin herbane benzen bir çemrel. Bununla beraber icabında senin ka-

dar kabramanlık da gösterebilirim. Lâhızda, sandıktan çıkardığı güve yeni işti eski elbiseleri giydi:

— İşte şimdi tıpatıp sana benzedim, dedi. İstersen çerçevenden çık da yanyana duralım. Bakalım bizi ayırd edebilecekler mi? Gerçekten büyük dedeyle delikanlıyı ayırd etmek kolay değil. Delikanlı, Sir Henry Morgan'ın esvabı içinde tanımmıyacak hale gelmişti. Belinde koskoca bir yatağan ve iki ağır çakmak tabancası vardı. Eline gitarayı aldı. Eski korsanların türkülerini çağırmağa başladı. Gözlerinin önünde atalarının hayali canlanıyor, mavi denizleri kana boyayan cenklere hayalen o da katılıyordu. Yatağanlar parlıyor, keller uçuşuyor; miltitler, feryadlar, haykırışlar duyuluyordu.

Gitaranın tannan göğsünden atalardan kalma eski nağmeler yükseldikçe delikanlı

çoşmağa başladı. Coştukça coştı. Nihayet tellere o kadar şiddetle vurdu ki teller biri koptu.

Delikanlı ancak bu suretle kendine gelebilmiş, daldığı muhayyel dünyadan ayırmıştı.

Bir hissi kablukvukula sahile doğru ilerledi. Birden ne görsün? Deminki hasmı, Bul adasının kıyısında bir mercan kayalığına sırtını vermiş, eline geçirdiği bir sopyaya eli buçuk Hindilere karşı kendini müdafaa çalışıyor..

Bunlar daha önce bahsi geçen kaplumboğa avcıları idi ve Francis Morgan'ın oracıkta kısırmışlardı.

Gafli avlanan Francis, bu sırada, kafasına bir taş yedi ve sersemledi. Acaba gözlerine inansın mı? İşte, anımsız Sir Henry Morgan, elinde yatağan ile imdadına geliyor.. Bu bir hayalete olmasın? — O, bunları düşünürken Sir Henry Morgan'ın hayaleti sağa sola pala sallıyor, Hindileri olgun başak gibi biçiyordu.

Francis'in dizlerinde takat kalmamıştı. Ayakta daha fazla duramadı. Olduğu yere göçtü. Çevresindeki kaplumboğa avcılarının çil yavrusu gibi dağıldığını hayal meyal farkede bilmişti.

Gözlerini açtığı zaman, kendisini adanın ortasındaki saman damlı kulübede buldu. Başını kaldırıp karşısındaki duvara baktı: Sir Henry Morgan'ın portresi! Yanında duran delikanlının yüzüne bak-

tı: İhtiyar korsanın daha genç bir nümunesi!

Bu delikanlı kendisine bir maşraba içki uzatıyor: — Haydi bakalım, yuvarla şunu diyordu. Fakat ateşin mayı dudaklarına götürmeden önce Francis ayağa kalktı.

İki delikanlı, tabii bir sevkle birbirlerine baktılar. Sonra duvardaki portreye bularlarını çevirdiler ve kadeh tokuşturdular. Kulübenin sahibi: — Sen bana Morgan soyundan olduğumu söylemiştin, dedi. Ben de Morganlardım. Duvardaki ihtiyar korsan benim büyük dedemdir.

Francis cevap verdi: — Benim de büyük dedem oluyor. Benim vafitiz adım Francis. Ya seninki? — Henry, Demek ki biz kardeş torunlarıyız.. Ben büyük dedemin definesini aramağa geldim.

Francis elini karşısındaki delikanlıya uzatarak: — Ben de aynı definenin peşindeyim. Fakat pay işine yansamam, dedi. Henry gülmüseyerek cevap verdi: — Senin de damarlarında Morgannın kanı dolaşıyor. Bakalım defineyi hangimiz bulacağız? Demek kim bulursa servet onun.. Altı aydanberi adanın altını üstüne getirdim. Bulduğum da nedir biliyor musun? İşte şu köhne sandık!

Ve ikisi birden gitarada eski bir korsan

türküsünü söylemeğe başladılar.

Güzel kızın esrarı

Francis Morgan türküsünü bitiremedi. Müthiş bir başağrı tutmuştu. Bir hama-ka uzanmağa mecbur oldu.

Henry'ye gelince, o da sandala atlayıp gemiye gitmiş ve Francis'in bazı emirlerini kaptana bildirmişti. Delikanlının verdiği emirlere göre gemi demir üzerinde kalacak, fakat tayfalarından hiçbirisi Calfa çıkmıyacaktı.

Ertesi gün, ağır bir uykudan uyanan Francis ayağa kalktı. Başındaki ağrıdan eser kalmamıştı. Bunu Henry'ye söyleyince, beriki: — Bunun ne olduğunu ben de bilirim, dedi. Bir defa ben de attan düşmüş ve fena halde sersemlemiştim.

Garib akrabasının sempati ile söylediği bir şey takdim edemiyecğim.. Emin oldum ki, yumurtalar tazedir. Sabahleyin sen uyrurken bulup getirdim.

Genc akrabasını tetkik ederken ara sı-

ra da duvardaki portreye gözü kayandı Francis:

— Yalnız bu kahve bile kâfi.. dedi. Evsahibi, Francis'in duvardaki portreye le fazla alâkadar olduğunu görürce: — Hayret edilecek derecede resme benzeyorsun! dedi. Fakat yalnız yüzün benzenmiyor. Huyun, ahlakın da aynı. Sanki hik demiş burnundan düşmüşsün! Dün, definneyi pay edemedi yurdun. Mübarek ihtiyar da tıpkı senin gibiydi. Hatta kendii tayfasile bile bölüşmeğe razı olmazdı. Bu yüzden başına bir çok işler çıktı ya, neyse.. Muhakkak olan çihet şu ki, mirasçılarında o meşhur definden mangur bile düşmedi.. Bana gelince, huyum büsbütün başkadır. Seninle bu adayı paylaşabileceğim gibi, oturduğum kulübenin de yarısını, bütün bu güzel eşyayı, ve kaplumboğa yumurtalarını büyük bir memnuniyetle takdim edebilirim. Ne zaman arzu buyurursun bunların kâffesi senindir!..

Francis anlayamadı: — Ne demek istiyorsun? Müphem konuşma! dedi.

— Müphem falan değil. Sadece şunu demek istiyorum ki burada yapılacak hiçbir şey yok. Adanın altını üstüne getirdim. Kazmadığım yer kalmadı. Köşe bucak ne varsa hepsini kurcaladım. Bula bula eski püskü ile dolu bir sandık çıkarabildim.

(Arkası var)